

János vitéz, áldozópohár és tokaji bor

Egyértelmű siker volt a Rengeteg

A színházi előadások a Rengeteg fesztiválok programjának állandó részei

Fotó: Gligor Róbert László

Határozottan sikeresnek tartja a hatodjára megrendezett szová-
tai Rengeteg fesztivált a szervező Sándor Arts egyesület. A mű-
vészet, szórakozás, múltba tekintés mellett a felújított helyszínre
is koccintottak.

Ami megtörténhetett, az meg is történt a hétvégi szováti Rengeteg
fesztiválon: János vitéz újra kardot rántott, Karády újra dalra fakadt, Ale-
xander Petrovics Koktél újra jó hangulatot teremtett a villakertben, és
közben bor is került a poharakba. Megtelt étellel a szováti Sándor János-
villa az elmúlt hét végén. Péntek este a magyarországi Alekszander

(Folytatás a 9. oldalon)

Gligor Róbert László

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
féláron,
mint ha
megvásárolná!

Vigyázat, forgalomelterelés!

Óvatosabb vezetésre és a közleke-
dési jelzések figyelembevételére
intenek a hatóságok az E60-as or-
szágúton Ákosfalva és Székelyvaja
között, ugyanis működésbe helyez-
ték az új elkerülő utat.

2.

Havadi községi napok

Idén első alkalommal rendezik
meg szeptember 26–27-én a ha-
vadi községi napokat.

4.

A járvány továbbra is köztünk van

Szeptemberrel kezdődően a házior-
vosi rendelőkben megnövekedett a
Covid-fertőzöttek száma. Az ősz, az
iskolakezdés segíti a betegség ter-
jedését, de a szakemberek szerint
járványról még nem lehet beszélni.

8.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

AKTUÁLIS

Cirkusz milliárdos háttérrel

Benedek István

A sajtócímek láttán úgy tűnt a napokban, mintha komoly vihar kavargott volna a környezetvédelmi miniszter körül. Az ellenzék egyszerű indítványt nyújtott be ellene, amit szerdán nem szavaztak meg. Ám azt elfelejtették hangsúlyozni, hogy az egyszerű indítvány, még ha el is fogadnák, nem vonja maga után kötelezően az illető miniszter menesztését. Ezek az egyszerű in-
dítványok álcának kitűnőek. Jókat tudnak rajta vitázni a politikusok, és ezzel azt a látszatot keltik, mintha valami nagyon fontosat művelnének, de az egésznek alig van valami téje a gyakorlatban. Pedig ami ennek az ügynek a hátterében van, arról nagyon komolyan kéne vitázni, és következetesen lépni is, mert hatalmas anyagi téje van a kérdéskörnek az államkassza és az adófizető zsebére nézve egyaránt.

Ebből az egész cirkuszból úgy tűnik, mintha egyes vízerőművek már meg-
kezdett beruházásait egyesek környezetvédő ihletből igyekeznének elakasz-
tani. Miközben korábbi döntésekkel mások ugyanezeket a közberuházásokat
nemzetbiztonsági jelentőségűeknek nyilvánították. Újabb klasszikus példa
a korlátlan lehetőségek balkáni hazájának működésére. Valaki döntési hely-
zetbe kerül, csinál valamit a saját esze és tehetsége szerint, aztán az ugyan-
azt a széket elfoglaló utód esetleg egész más irányba tereli a folyamatot,
leállítja az előd kezdeményezését, és újat erőltet, netán békésen szunyókál
a bársonyszékben minden érdemi munka nélkül. Vagy, ahogy most néz ki a
dolog, egy teljesen más szakterületen érdekelt döntéshozó a saját szem-
pontja mentén tesz kereszttbe az ő világába nem illeszkedő kezdeményezé-
seknek, de nem biztos, hogy fel képes mérni ennek a következményeit.

(Folytatás a 3. oldalon)

SZEPTEMBER

25

CSÜTÖRTÖK

Ma EUFROZINA, KENDE,
holnap JUSZTINA, KOZMA napja

Az év 268 napja, hátravan 97 nap

Időjárás

Változékony idő

Hőmérséklet:
max.: 18 °C
min.: 14 °C

naptár

Isten éltesse!

JUSZTINA: a latin Justinus (magyarul Jusztin) női párja.

KOZMA: a görög Kozmasz névnek a latin Cosma formájából ered, aminek a jelentése ékes, díszített.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR: 2025. szeptember 24.

1 €	5,0784 lej
1 \$	4,3162 lej
100 Ft	1,3007 lej
1 g arany	522.8926 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében:

Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

MEGYEI HÍREK

Templomszentelés Harcón

Szeptember 28-án, vasárnap lesz a magyarországi forrá-sokból felújított harcói református templom ünnepélyes átadása. A hálaadó istentiszteletet Kolumbán Vilmos József, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke tartja 13 órától, a templomot átadja Lánszki Regő, az Építési és Közlekedési Minisztérium építészeti államtitkára, köszöntőt mond dr. Diószegi László, a Teleki László Alapítvány igazgatója. Az értékes templom, amelynek teljes körű restaurálása idén fejeződött be, a magyar kormány által létrehozott és finanszírozott, a budapesti Teleki László Alapítvány szervezésében működő Rómer Flóris-terv keretében született újjá.

Solidaris Social Forum

Szeptember 29-én, hétfőn 9 és 18 óra között a marosvásárhelyi Kultúrpalota ad otthont a Solidaris Egyesület és a Maros Megyei Tanács közös rendezvényének, a Solidaris Social Forumnak. A konferencia célja, hogy teret adjon a szociális területen dolgozó szakemberek, civil szervezetek vezetői, intézmények és megyei hatóságok képviselői számára a szakmai párbeszédre és a szociális munka kihívásainak többszempontú – jogi, pszichológiai, érzelmi, gazdasági és jogalkotási – megközelítésére.

Kusztos Endre 100

Szeptember 27-én lenne százéves Kusztos Endre. Az évforduló emlékére szeptember 27-én 17 órai kezdettel grafikai és festészeti kiállítás nyílik a művész munkáiból a róla elnevezett galériában, Szovátán. A kiállítást méltatja Bocskay Vince szobrászművész. Közreműködik Lőrinczi György lanton és gitáron, Sándor Vilmos citerán és gitáron. A kiállítás november 7-éig tekinthető meg.

Szent Gellért-búcsú Csejden

Marosszentgyörgy filiájában, Csejden szeptember 28-án, vasárnap 12.30-kor tartják a Szent Gellért-templom búcsúünnepét. A szentmisét dr. Bara Zoltán teológiai tanár, a marosvásárhelyi Szent Imre-plébánia plébánosa celebrálja. A búcsún részt vesznek a Szent Gellért-lovagok is.

Rumini és a négy jogar – bemutató az Arielben

Szeptember 26-án, pénteken 18 órakor a Rumini és a négy jogar című mesejáték premierjével kedveskedik gyermekközönségének a marosvásárhelyi Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház társulata. Berg Judit harmadik Rumini-könyvéből Veres András készített bábszínpadí átiratot. Rendező Székely Andrea; az előadás zenéjét Bakos Árpád szerezte; a díszletet és a bábokat Bodnár Enikő tervezte. A színház bábművészei – Bonczidai Dezső, Gáll Ágnes, Gönczy Katalin, Halmágyi Éva, Nagy Tímea, Szabó Dániel és Szőlősi Péntes Szilárd – mellett a Művészeti Egyetem bábszínész szakos hallgatói – Kőrösi Áron (II. év) és Nagy Máté (IV. év) – is kulcsszerepet játszanak az előadásban. A mesejátékot 28-án, vasárnap szintén 18 órától, 29-én, hétfőn és 30-án, kedden 9.30-tól és 11 órától lehet megtekinteni. Az előadásokra a 0770-996-416-os telefonszámon lehet jegyet foglalni naponta 9–13 óra között vagy az anghieniko@gmail.com e-mail-címen.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

Vigyázat, forgalomelterelés!

Óvatosabb vezetésre és a közlekedési jelzések figyelembevételére intenek a hatóságok az E60-as országúton Ákosfalva és Székelyvaja között, ugyanis működésbe helyezték az új elkerülő utat. Ez a faluból való kijárártól (a Nyárádon túl) a vajai domb aljáig vezet, és a jelenlegi út közelében halad, anélkül, hogy nagyobb távot kellene kerülni. A rövid terelőszakasz megépítésére azért volt szükség, hogy az adott szakaszon a járművek kikerüljék azt a pontot, ahol az országutat keresztezi a jelenleg épülő A8-as autószeráda pályavonala. Ugyanis itt elkezdik az országút fölötti híd építését, amely az ákosfalvi le- és felszállógyűrű részét képezi majd.

A Segesvár irányából Marosvásárhely felé tartóknak Székelyvaját elhagyva, a dombon való leereszkedés után kell áttérniük az új útszakaszra. A forgalomelterelés ideiglenes, de a szerádaépítés miatt hosszabb ideig tart-

A terelőút ideiglenes, de jó ideig használatban lehet

Fotó: InfoMures24/képernyőfotó

hat. Ezt mutatja az is, hogy az új út mellett betonsánc épül, de fém szalagkorlátokat is felszereltek, sőt, körfor-

Kézművesek a bástyák árnyékában

Erdélyi Mesterségek Ünnepe Marosvásárhelyen

Immár harmadik alkalommal rendezik Marosvásárhelyen szeptember 27–28-án az Erdélyi Mesterségek Ünnepét. Ezúttal a jeles rendezvényen a famegmunkálás kerül a középpontba.

Szeptember utolsó hétvégéjén a marosvásárhelyi vár ad otthont a lassan hagyománnyá vált Erdélyi Mesterségek Ünnepének. A programsorozat egy sikeres összefogás eredménye: 2023-ban megalakult az Erdélyi Kézműves Egyesületek Szövetsége. A hivatalosan bejegyzett szervezetnek immáron 29 tagja van, s igazi záloga az erdélyi kézművesség összefogásának, valamint szakmai segítségének a megmaradás és fejlődés érdekében.

Az ünnep ennek az egységnek az elvárt seregszemléje. A kétnapos rendezvényt a már említett szövetség és az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány szervezi, a Népművészeti Egyesületek Szövetsége és a budapesti Hagyományok Háza pedig fontos szakmai partnerek. A szebeni ASTRA Múzeum, Európa legnagyobb szabadtéri múzeuma is részese az ünnepnek, Nagyszebenből öt kézművesmester érkezik, ők az erdélyi román népművészetbe vezetik be az érdeklődőket.

„A vár ideális helyszíne a találkozóknak, ami szakmai fórum és baráti találkozó is egyben – jellemzi az ünnepet Kovács Réka, az alapítvány közkapcsolati felelőse. – A két nap alatt benépesülnek az ódon erődtámany helyszínei: a

sokat látott várudvarban, valamint az egyik bástyában is lesznek programok. A Régészeti és Történeti Múzeumban kiállítást szervezünk, s itt tartjuk a szakmai beszélgetéseket, valamint a hangszerbemutatót is.”

Az idei rendezvény vezérfonala a fa mint alapanyag, s a famegmunkálással kapcsolatos mesterségek és foglalkozások kerülnek az előtérbe. A tematikus beszélgetések, valamint a kiállítás is ide kapcsolódnak. Kimeríthetetlen a terület: felöleli az ácsmesterségeket, a kádárságot, a nyeregkészítést, a hagyományos székelykapu-faragást, a használati eszközök készítését, valamint a népi bútorkészítést is. Különleges színfoltként kerül a körbe a taplász-mesterség, hiszen alapanyaga a bükkfán nő meg. E gombákból – bizonyos kezelések után – időtálló mives terítők, táskák, kalapok és egyéb dísz tárgyak készülnek.

A két nap alatt a szervezők több ezer emberre, igazi vásári forgatagra is számítanak, a mesterek bemutatják szakmájuk fogásait, a gyerekeket külön foglalkozások, programok várják. Természetesen a vendégek vásárfiával távozhatnak.

Az Erdélyi Mesterségek Ünnepe ötletét a budapesti Mesterségek Ünnepe adta. A szervezőknek igazi példát mutatott a majd' négy évtizedre visszatekintő esemény, amikor a Budai várba sereglük évente a mesterségek színe-java. Információk: <https://emu.ehh.ro/program/>

NÉPÚJSÁG

MAROS MEGYEI NAPILAP

Kiadja az IMPRESS KFT.

FŐSZERKESZTŐ:

Karácsonyi Zsigmond

FŐSZERKESZTŐHELYETTES:

Vajda György

LAPSZERKESZTŐ:

Benedek István

MUNKATÁRSÁK:

Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroska.

KORREKTÚRA:

Horváth Éva, Putnok-Benedek Annamária.

TÖRDELEÉS:

Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.

FŐKÖNYVELŐ:

Nagy Melinda.

REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:

Madaras Éva Adrienn.

APRÓHIRDETÉS:

Petres Emília.

Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro

SZERKESZTŐSÉG:

540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet.

Internet:

www.e-nepujas.ro

E-mail:

nepujas@e-nepujas.ro

Telefon:

titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270.

Nyomda:

Palatino.

A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.

Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben:

tel. 0728-082-259.

Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje:

hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000069

ISSN 1220-3475 (print);

ISSN 1584-3238 (online)

Átment az alkotmányossági szűrőn az állami hatóságok hatékonyságát növelő kormányjavaslat

Átment az alkotmányossági szűrőn a kormány deficitcsökkentő intézkedéseinek egyike, amellyel az állami hatóságok hatékonyságát akarja növelni. A többi négy tervezet – köztük a bírák és ügyészek nyugdíjazására vonatkozó – ügyében elhalasztotta a döntést az alkotmánybíróság szerdai ülésén.

A kormány szeptember elsején jelentett be úgynevezett kormányzati felelősségvállalást a parlamentben öt olyan törvénytervezetért, amely a 9 százalékos meghaladó költségvetési hiány lefaragását szolgálja. Az ilyen módon beterjesztett törvénytervezeteket a parlament nem vitathatja meg, hatályba lépésüket csak a kormány megbuktatásával vagy sikeres alkotmányossági óvással lehet megakadályozni.

A kormány éppen azért bontotta fel több törvénytervezetre a – közigazgatás, a különnyugdíjak, az egészségügy, az állami hatóságok és a közintézmények terén bevezetendő – kiadáscsökkentésre, illetve az adóbevételek növelésére vonatkozó újabb deficitcsökkentő csomagját, hogy ha az alkotmánybíróság valamelyik intézkedését alaptörvénybe

ütközőnek minősíti, legalább a többit be lehessen vezetni.

Miután a kormányoldal által szélsőségesnek tartott pártokból (Románok Egyesüléséért Szövetség – AUR, Fiatal Emberek Pártja (POT) és SOS Romania) álló ellenzéknek nem sikerült a parlamenti szavazáson megbuktatnia az Ilie Bolojan vezette négypárti kormányt, alkotmányossági óvást emelt négy tervezet ellen, azt állítva, hogy a kormány visszaél hatalmával. A bírák és az ügyészek nyugdíjkorkezdvezményét fokozatosan megszüntető és a különnyugdíjak összegét csökkentő törvénytervezet ellen a legfelsőbb bíróság nyújtott be alkotmányossági óvást.

Bár a kormányzati deficitcsökkentő csomag mind az öt tervezete napirenden szerepelt az alkotmánybíróság szerdai ülésén, a testület csak annak a jogszabály-

nak az ügyében döntött, amely 30 százalékkal csökkenti a pénzügyi felügyelet (ASF), az energiaszabályozó hatóság (ANRE) és a távközlési hatóság (ANCOM) vezetőinek juttatásait, ugyanakkor a szakértői állások 10, illetve az adminisztrációs állások 30 százalékának felszámolását is előírja. A többi négy tervezet normakontrollját elhalasztotta az alkotmánybíróság.

Romániában kiemelt politikai tétje van az alkotmánybíróság megfellebbezhetetlen döntéseinek. Kelemen Hunor, a koalíciós kormányban részt vevő RMDSZ elnöke korábban úgy értékelte: ha a romániai igazságügyi nyugdíjreform nem állja ki az alkotmányossági próbát, akkor a kormány legitimitása megszűnik.

Ilie Bolojan liberális miniszterelnök maga is kilátásba helyezte lemondását, ha a nyugdíjreform által érzékenyen érintett alkotmánybíróság ismét megakadályozza a bírák és ügyészek nyugdíjazási korkedvezményének kivezetését, illetve kiemelt öregkori járandóságuk csökkentését. *(MTI)*

Idén nyolc jelölés érkezett az EP Szaharov-díjára

Charlie Kirk amerikai konzervatív aktivista, Mzia Amaglobeli georgiai újságíró és a georgiai tiltakozó mozgalom, a Budapest Pride, a konfliktus sújtotta palesztin területeken dolgozó újságírók és humanitárius dolgozók, a palesztin területeken dolgozó újságírók egy csoportja, Andrzej Poczubut újságíró, fehéroroszországi lengyel nemzetiségi aktivista, Boualem Sansal algériai-francia író vagy a tiltakozó szerbiai diákok kaphatják idén az Európai Parlament által az emberi jogok, a szólás- és gondolat szabadság védelméért odaítélt Szaharov-díjat – közölte az uniós parlament kedden.

A tájékoztatásban betűrendben sorolták fel az EP külügyi bizottsága, annak emberi jogi albizottsága és a fejlesztési bizottság együttes ülésén bemutatott jelölteket.

Eszerint Mzia Amaglobeli georgiai újságíró és a georgiai tiltakozó mozgalom jelölését Rasa Jukneviene európai parlamenti képviselő javaslatára 60 EP-képviselő támogatta.

A Budapest Pride díjazását az EP Zöldek képviselőcsoportja, valamint további 43 EP-képviselő támogatta.

A konfliktus sújtotta palesztin területeken dolgozó újságírókat és humanitárius dolgozókat az EP Szocialisták és Demokraták képviselőcsoportja jelölte a díjra.

A palesztin területeken dolgozó újságírók csoportjának öt tagját az EP Európai Baloldal nevű képviselőcsoportja javasolta díjazásra.

A nemrégiben merényletben meggyilkolt amerikai konzervatív aktivista, Charlie Kirk jelölését a Szuverén Nemzetek Európája képviselőcsoport támogatta. Andrzej Poczubut újságíró, fehéroroszországi lengyel nemzetiségi aktivista díjazását az Európai Néppárt (EPP) és az Európai Konzervatívok és Reformerek (ECR) képviselőcsoportjai támogatták.

Boualem Sansal algériai-francia író, akit a közelmúltban Algériában ötéves börtönbüntetésre ítélték, a Patrióták Európáért nevű képviselőcsoport jelölte az EP díjára.

A novemberi újvidéki tragédia óta tiltakozó szerbiai egyetemisták pedig a Renew Europe (Újítsuk meg Európát) nevű képviselőcsoport jelölésével kerültek fel a Szaharov-díj idei jelöltjeinek listájára.

A Szaharov-díjat 1988 óta minden évben olyasvalakinek ítélik oda, aki jelentős erőfeszítéseket tesz, nagy áldozatokat vállal az emberi jogokért, a gondolat szabadságért és a demokráciáért folytatott küzdelemben. A Nobel-békedíjas Andrej Szaharov orosz fizikus nevét viselő díjra a parlamenti frakciók vagy legalább 40 képviselő ajánlhat jelöltet. A díjjal 50 ezer euró jutalom jár.

Az európai parlamenti képviselők és a képviselőcsoportok minden év szeptemberében nevezik meg a Szaharov-díj jelöltjeit, akik közül a külügyi és a fejlesztési bizottság szavazással választja ki a három végső esélyest. A díjazottat az Európai Parlament házbizottságaként működő Elnökök Értekezlete választja ki októberben, az EP strasbourgi plenáris ülésén. A díjat decemberben adják át Strasbourgan. *(MTI)*

Meghalt a volt francia államfő kampányfinanszírozási perének központi alakja

Hosszú betegség után meghalt kedden Bejrútban Ziad Takieddine francia-líbiai üzletember, aki a Nicolas Sarkozy volt francia elnök ellen törvénytelen kampányfinanszírozás vádjával elindított perben a központi alak volt – közölte a férfi francia ügyvédje, Elise Arfi az AFP hírügynökséggel.

A 75 éves üzletember 2020-ban Libanonba menekült és azóta ott is élt. Ellene nemzetközi elfogatóparancs volt érvényben az ügyletben betöltött szerepével kapcsolatos gyanú miatt.

A volt államfő ügyében éppen csütörtökön hirdet elsőfokú ítéletet az illetékes párizsi büntetőbíróság.

Takieddine francia fegyverszállítási ügyekben közvetített. Elsőként (majd interjúkban meg több más alkalommal) ő vádolta meg a volt államfőt azzal, hogy pénzt fogadott el a néhai líbiai vezetőtől, a 2011-ben meggyilkolt Moammer el-Kadhafitól 2007-es elnökválasztási kampányához, amelyben győzött. Takieddine a vizsgálóbíróknak azt mondta, hogy 2006-ban és 2007-ben a francia belügyminisztérium épületében három alkalommal adott át pénzzel teli bőröndöt, összesen ötmillió eurót Sarkozynek, aki akkor belügyminiszter volt, illetve kabinetfőnökének, Claude

Guéant-nak. Ezt követően az üzletember többször is megerősítette ezeket a kijelentéseket, majd 2020 végén visszavonta minden állítását, és kijelentette, hogy az exelnök nem részesült ilyen finanszírozásban.

A pénzügyi támogatásról kötött megállapodás létezését az elmúlt években több, egykor vezető beosztású líbiai politikus és közéleti ember is megerősítette.

Ziad Takieddine-t 2020 júniusában ötévi börtönbüntetésre ítélték Párizsban az úgynevezett Karachigate ügyben, de vele együtt öt másik gyanúsítottat is. A vád szerint mindannyian kenőpénzhez jutottak a Franciaország és Pakisztán között 1994-ben megkötött katonai szerződések jutalékaiból. A döntést 2025 elején a fellebbviteli bíróság megerősítette. Takieddine azonban néhány nappal az elsőfokú ítélet meghozatala előtt elmenekült Libanonba.

Nicolas Sarkozy ellen elnökválasztási kampányának gyanús finanszírozása miatt 2018 márciusában indult eljárás vesztegetés, törvénytelen kampányfinanszírozás, közpénzzel való visszaélés és bünszervezetben való részvétel gyanúja miatt. Az ügyészség eredetileg a volt államfőnek a Mediapart francia tényfeltáró hírportál ellen hamisítás miatt tett feljelentése alapján kezdett el vizsgálni. Az internetes újság ugyanis a 2012. májusi elnökválasztás előtt nyolc nappal közzétett egy volt líbiai főhivatalnoknak tulajdonított dokumentumot, amely szerint Tripoli beleegyezett, hogy 50 millió euró értékben finanszírozza Sarkozy 2007-es kampányát.

Sarkozy a kezdetektől fogva tagadja, hogy megállapodott volna Kadhafival annak érdekében, hogy az elnökválasztási kampányához pénzügyi támogatást kapjon. Márciusban, 12 héten át tartó per végén a korrupciós ügyekkel foglalkozó országos pénzügyi ügyészség hétévi börtönbüntetés, valamint ötévi, közügyektől való eltiltást és 300 ezer eurós pénzbüntetést indítványozott Sarkozy ellen. *(MTI)*

ORSZÁG – VILÁG

Országszerte lehűl az idő a következő napokban

Lehűlésre figyelmeztető előrejelzést adott ki szerdán az Országos Meteorológiai Szolgálat (ANM) az ország szinte egész területére. A meteorológusok szerint péntek estig országszerte lehűl az idő, a jelenleginél 10-15 fokkal alacsonyabb hőmérsékletre kell majd számítani. A csütörtökre virradó éjszakától kezdődően az ország déli felében, de helyenként máshol is felerősödhet a szél, 40-50 km/órás szél-lökések várhatók. *(Agerpres)*

A kormány a jövő hét elején hagyja jóvá a költségvetés-kiigazítást

Ilie Bolojan szerdai bejelentése szerint a kormány a jövő hét elején, legkésőbb a keddi rendkívüli ülésen jóváhagyja a költségvetés-kiigazítást. A kormánypalotában tartott sajtótájékoztatón a miniszterelnök elmondta, hogy a kiigazítás tervezetét legkésőbb péntek reggel közzétára bocsátják, majd Alexandru Nazare pénzügyminiszter részletesen is bemutatja. Ez azt jelenti, hogy a jövő hét elején, legkésőbb kedden a kormány rendkívüli ülésen jóváhagyja a költségvetés-kiigazítást, biztosítva ezzel a folyó kiadásokat, kiegészítve a szociális segélyekhez és bizonyos beruházásokhoz szükséges összegeket – magyarázta a miniszterelnök. *(Agerpres)*

Elutasították a környezetvédelmi miniszter elleni indítványt

Elutasította szerdán a képviselőház a Diana Buzoianu környezetvédelmi miniszter elleni ellenzéki egyszerű indítványt. Az indítvány 87 támogató és 200 ellenszavazatot kapott, 15 képviselő tartózkodott a szavazáson. „Az 1989 előtt megkezdett vízerőművek üzembe helyezését akadályozó környezetvédelmi politikák gyengítik Románia energiaellátásának biztonságát” címet viselő egyszerű indítványt a Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) törvényhozói nyújtották be a parlamentbe múlt héten. A dokumentumot hétfői ülésén vitatta meg az alsóház Diana Buzoianu miniszter jelenlétében. *(Agerpres)*

Őrizetbe vették Dubajban Horațiu Potra zsoldosvezért

Őrizetbe vették Dubajban Horațiu Potra zsoldosvezért a román hatóságok által ellene kiadott nemzetközi körözés alapján – nyilatkozták szerdán az Agerpresnek ügyészségi források. Potra és fia, Dorian, illetve egy másik családtagjuk még az év elején megszöktek az országból, mindhármut ellen távollétükben adtak ki letartóztatási parancsot februárban. A legfőbb ügyészség néhány nappal ezelőtt emelt vádat a zsoldosvezér, illetve zsoldoscsapatának további 20 tagja ellen az alkotmányos rend megdöntésére tett kísérlet, a fegyvertartás szabályainak megsértése és robannóanyaggal való visszaélés miatt. *(Agerpres)*

Cirkusz milliárdos háttérrel

(Folytatás az 1. oldalról)

Ez az összevisszaság, ha elég hosszú ideig zajlik, nagy bajokhoz tud vezetni.

Jelenleg a hazának komoly tétre menő vitái vannak a brüsszeli nagylegényekkel energetikai kérdésekben. Több milliárd eurót kaptunk éveken ezelőtt azzal az ígérettel, hogy 2026-tól lekapcsoljuk a szénérőműveket, és szűk hónapokkal a határidő előtt már beismertük, hogy erre nem leszünk képesek, nem nincs, ami áramot termeljen ezek helyett az erőművek helyett. Mert a – már az előbb említett – fejetlenség következtében a helyettük építeni tervezett gázerőművek sincsenek készen, más vízerőművek építését meg környezetvédő jelszavakkal gáncsolják.

Hogy ez a káosz mire fog vezetni, vissza kell-e fizetni a be nem tartott ígéretek fejében kapott támogatást, vagy más uniós alapokat fogunk-e esetleg elveszíteni, az ezután derül ki. De két dolgot már most biztosra lehet venni. Az egyik, hogy bármekkora is lesz a kár, azért senki nem fog felelősséget vállalni, legfeljebb egyszerű indítványokkal majd jól odaszólnak egymásnak a politikusok, oszt minden megy tovább, mint eddig. A másik, hogy azt sem fogják nyíltan beismerni, hogy jelenleg azért fizetjük európai szinten az egyik legdrágább villanyszámlát, mert az illetékesek képtelenek hatékonyan dolgozni. Az már csak hab a tortán, hogy egyeseknek közülük ezt még megérteni is túl nagy kihívás.

Tisztújításra készül a MIÉRT

Odafigyelni a fiatalokra minden régióban

A Magyar Ifjúsági Értekezlet (MIÉRT) a legnagyobb magyar ifjúsági ernyőszervezet Romániában, amely idén október 24–25-én tartja országos tisztújító küldöttgyűlését Szatmárnémetiben, ahol megválasztják a szervezet következő vezetését.

Nagy-Bodó Szilárd

Akik elnöki tisztségre szeretnének jelentkezni, szeptember 26-ig megtehetik, e dátumig nyújthatják be jelentkezési dossziéjukat a MIÉRT-irodában. Ha megfeleltek a kritériumoknak, kezdetét veszi egy egy hónapos kampány, amikor is a jelöltek bemutathatják programjukat, elképzeléseiket, terveiket mondta Szilágyi Dóra Emese, a MIÉRT jelenlegi elnöke, aki azt is hozzátette, hogy a kampányidőszak október 24-ig tart, akkor kerül sor Szatmárnémetiben a szervezet tisztújító küldöttgyűlésére.

Október végén a Magyar Ifjúsági Értekezlet több testülete is megújul, a küldöttek az elnököt fogják megválasztani, a megválasztott elnök pedig javaslatot tesz az elnökhelyettes személyére, ezt a küldöttgyűlés jóvá kell hagyja, mondta Szilágyi Dóra Emese, aki szintén indul az elnöki tisztségért. A küldöttgyűlésen megújul a MIÉRT vezetőtanácsa is, ahova a tagszervezetek nevesítenek küldötteket, valamint a különböző kisebb testületek és a szabályzatfelügyelő bizottság, az ellenőrző bizottság.

A MIÉRT elnökjelölti kampányáról Szilágyi Dóra a saját tapasztalatait osztotta meg, két évvel ezelőtt körbejárta az országot, beszélgetett a tagszervezetek képviselőivel, csapatával felmérte, hogy hol vannak problémák és hiányságok, hol lehet erősíteni a szervezeteket, mire van szükségük a fiataloknak. A romániai magyar fiatalok nagyon heterogén közeg, ajánlatos odafigyelni minden régióra, minden területre, mert vannak általános jellegű kérdések, de nagyon sokszor lehet találkozni specifikus problémákkal is, amelyek eltérnek a Partiumban, a Székelyföldön, a szórványban vagy a határ menti településeken, emelte ki az elnök, rámutatva, hogy akárki jelentkezik a vezető tisztségre, fontos, hogy ismerje azokat az embereket,

szervezeteket, azt a közeget, ahová jelentkezik. Szilágyi Dóra azt is elmondta lapunknak, hogy a kampányban körbe fogja járni a településeket, találkozik az ifjúsági szervezetek képviselőivel, a fiatalokkal, marosvásárhelyi rendezvényéről a Népújságban is tudósítani fogunk.

Nem elhanyagolható az a tény sem, hogy Szilágyi Dóra Emese már rég aktív szerepet vállal az ifjúság életében.

Azt megelőzően, hogy a Magyar Ifjúsági Értekezlet elnöke lett volna, betöltötte a szervezet alelnöki tisztségét, 2022-ben szervezője volt az Erdély Dala tehetségkutatónak, 2023-ban vette át a MIÉRT vezetését. Elnöksége alatt a szervezet megőrizte a már hagyományosnak számító eseményeit, mint például az Edzőtábor vagy az EU-akadémia. De voltak új események, új munkacsoportok is, mint például a Green Team, amely 2024-ben és 2025-ben is szervezett konferenciát a fenntarthatóság témakörében Marosvásárhelyen. Emellett a MIÉRT az ő elnöksége alatt egy podcastorozatot is készített, a Mind the Gapet, amelyben a fiatalokat érintő témákat dolgozták fel tabuk nélkül; a Romániai Magyar Középiskolások Szövetségével (MAKOSZ) a tavalyi szuperválasztási évben tizenöt megye középiskoláiba mentek el állampolgári neveléssel foglalkozó karavánjukkal, 11.-es és 12.-es, magyar tagozaton tanuló diákok vettek részt az interaktív állampolgári nevelés órán, ahol fogódzókat kaptak a közéleti kérdéseket ille-

Szilágyi Dóra Emese

Forrás: Szilágyi Dóra Emese Facebook-oldala

tően. A MIÉRT az elmúlt két évben számos nyári fesztiválon is megmutatta magát, többek között jelen volt a Vibe Fesztiválon, Tusványoson és a Kolozsvári Magyar Napokon is. Nemrég pedig egy új projektben is részt vállaltak, a Minority+ Youth Leaders Academy-ben (MYLA), amely a nemzeti kisebbségek fiataljainak ad lehetőséget tudatos állampolgárrá válni és erősebb hangot kapni Európában. Utóbbi keretében szeptember végéig zajlik egy online kérdőíves kutatás az erdélyi magyar fiatalok körében, amelyről már részletebben is beszámoltunk a Népújságban.

A felsoroltak is igazolják, hogy Szilágyi Dóra Emese aktív szereplője a romániai magyar ifjúsági életnek, ott van a fiatalok mellett, érzékeli, hogy hol van szükség segítségre, és nem késlekedik megadni. A hamarosan lejáró két éves elnöki ciklusa alatt is számos megvalósítással büszkélkedhet, most pedig bizalmat kér ahhoz, hogy folytassa a munkát, és újabb nagy, közösségépítő, közösségösszetartó projekteket vigyen véghez.

Havadi községi napok

Először szervezik meg

Idén első alkalommal rendezik meg szeptember 26–27-én a havadi községi napokat. Az eseményre színes programkínálattal várják a helybélieket – és nem csak.

Szeredai Vivien

Bár a községben az elmúlt években sem volt hiánya a különféle rendezvényeknek – például szüreti bál vagy gyermeknap –, mégis ez az első alkalom, hogy különálló eseményt szerveznek a helyi lakosoknak. A község polgármestere, Csiszér Izabella kiemelte: számukra nem csupán egy egyszerű rendezvényről van szó, hanem egy új hagyomány kezdetéről is. „Községvezetőként fontosnak tartom, hogy legyen egy olyan rendezvény, amely évről évre összehozza a közösséget, ahol mindenki megtalálhatja a maga örömet, és ahol érezhető: jó Havad községbelinek lenni” – mondta. Kiemelte, a rendezvény célja elsősorban, hogy közel hozza egymáshoz a lakosságot, hiszen a hétköznapi rohanás közepette fontos, hogy időt szánjunk egymásra: a találkozásra, a beszélgetésre,

akár a közös főzésre és nem utolsósorban a szórakozásra. „Meggyőződésem, hogy a község ereje az együttben rejlik – ezek a pillanatok teszik működővé és erőssé községünket” – hangsúlyozta Csiszér Izabella.

A műsorkínálatban helyet kaptak kulturális, illetve szórakoztató programok is. Szeptember 26-án, pénteken 17 órától különleges író-olvasó találkozáson vehetnek részt az érdeklődők az újonnan felújított kultúrotthonban, ahol helyi szerzők mutatják be egy-egy kötetüket. Ezt követően izgalmas kerekasztal-

beszélgetésre kerül sor *Mit jelent ma polgármesternek lenni? Itthon és az anyaországban* címmel. A beszélgetésben részt vesz Csiszér Izabella, Havad község polgármestere, Orbán József, Nyíri község (magyarországi testvértelepülés) polgármestere, illetve Csibi Attila Zoltán, a Maros megyei RMDSZ elnöke.

Szeptember 27-én, szombaton a havadi futballpálya ad otthont a rendezvénynek. A nap folyamán a látogatók helyi termelők és kézművesek termékeinek bő kínálatából válogathatnak, a gyerekeknek pedig többek között ugrálóvárval, arcfestéssel, lovaglással és kézműves-tevékenységekkel készülnek. 11 órakor elrajtol a gulyásfőző verseny, majd izgalmas focimecs-cserekre kerül sor. A versenyek nyerteseit 15 órától díjazza, majd 16 órától a helyi néptáncscsoportok lépnek fel. 17 órától Ábrám Tibor és Miklós Szilvia előadásába csendülnek fel a legszebb magyar nóták, majd az est fénypontjaként a *Hogyan tudnék élni nélkülöd?* című nagy sikerű magyar film kerül vetítésre a szabadtéri mozi-ban. A rendezvényt tábortűz mellé zárják.

Fotó: Havad község önkormányzata

CSÜTÖRTÖKI KIMENŐ

Sebestyén Mihály

Válahogy úgy alakult, hogy ebben az évben jóformán valamennyi európai kiruccanásunk alkalmával esett az eső. Korábban jóval sze-rencsésebbek voltunk, de most uralma alá hajtott a klímaváltozás. No, nem keseredtünk el, a tapasztalt, sőt a sokat próbált utazók fajtájából vétettünk (vagy azzá váltunk gyakori utazásaink alkalmával? – darwini meggon-dolásból), bátran szembenéztünk a széllle és égi víz hullással, és semmi sem téríthetett el kitűzött céljainktól. Ez így nagyon optimistán hangzik, de erre nem térünk vissza, ha bővebb lélektani elemzésre számított volna akárki is.

Belgiumban jártunk. Igen, ismét csak ket-tesben. Ritkán társasutazunk, de nem magá-nyosan. Az utóbbi negyedszázad leginkább Európáról szólt. Nem először ostromoltuk meg a belga végeket, de most olyan négy vá-rosra esett a választásunk, amelyeket az úti-könyvek és a gazdasági földrajz a kis ország négy legfontosabb városának kiáltott ki: Brüsszel („bürokraták” nélkül), Antwerpen, Gent és Brugge. E sorok vésnöke az első és az utolsónak említett városokat megjárta 1969 és 2017 között néhány ízben, de Antver-phen és Gent maga volt – számomra – a vegy-tiszta újdonság.

A történeti Flandria szívében jártunk. Lát-szott, hogy kelet-európai testvérvárosaikhoz viszonyítva kegyesebb volt hozzájuk a histó-ria, építészeti gazdagságuk lenyűgöző. A tor-nyok városai, hatalmas és arányos építményekkel tömve a szó szoros értelmében: városházák, várak és váracsok, katedrálisok, középületek, polgárházak, parkok és kertek fogtak meg, rántottak magukhoz. Gótika és reneszánsz, barokk világszemlélet és élet-öröm.

A múzeumok és templomok birtokában fes-tészeti remek. Szinte hihetetlen, mi minden maradt fenn épen, ragyogóan vagy kitűnően restaurálva. Rubens lakóháza, reneszánsz la-kások, bútorok, kézművesmesterek alkotásai, régi gépek. Az ám, a gépek! Antwerpenben mindjárt a második napon jóformán belebot-lottunk, pár lépésre volt szállásunktól a Plan-tin-Moretus nyomdászati múzeum. Az UNESCO világörökség része.

A múzeum Antwerpen központjában, a Vrijdagmarkt téren (azaz a pénteki piactéren) áll. A placcon sörözők, sátrak, padok, turis-tacsalogató attrakciók. Rengeteg nyugdíjas. Hango-sak. És mintha az egész világ flaman-dul (hollandul) beszélne. Az épület egy régi

A kitérő helyszíne: Antwerpen

nyomda- és kiadóműhely („Officina Plantini-ana”), na meg a nyomdászdzinasztia lakóháza volt egyben. Christophe Plantin alapította a 16. században.

Rábízom magam a hivatalos útmutatóra: Christophe Plantin (kb. 1520–1589) alapí-totta a nyomdát, amely rövid időn belül Eu-rópa egyik legnagyobb kiadóműhelyévé vált. Plantin után veje, Jan Moretus vezette tovább a műhelyt. A vállalkozás három évszázadon át (1576–1867) működött ugyanabban az in-gatlanban. 1876-ban Edward Moretus eladta az épületet Antwerpen városának. 1877-től látogatható. (A múzeum előcsarnokában olyan süteményből kóstolhat a látogató, ami helyi almás specialitás.)

Jó harminc évvel ezelőtt ősém járt Ant-verpenben, és onnan két képeslapot is kül-dött, tudva tudván, hogy a Teleki könyvtár gyűjteményében szép számmal található Platiniána-, vagyis az antwerpeni nyomdá-ból kikerült klasszikus művek. Teleki Sámuel gyűjtötte, de akad még olyan példány is, amelyet peregrinus diákok hoztak Németal-földről, Párizsból vagy Bázélből, és végül a Református Kollégium gyűjteményében kö-tött ki. Így abban a szerencsés helyzetben

voltam, mikor a 16. századi nyomtatványo-kat leírtam, hogy nem csupán a kiadványt for-gathattam, hanem egyúttal magam előtt láthattam – két postai levelezőlap segítségével – magát az officinát, a műhelyt és gépso-rát. Az élmény közvetlenül – harminc évvel később, azaz a múlt héten – ugyanolyan erős volt.

A lakóház, kert és bútortárlat ürügyén élet-mód-kiállítás is a múzeum: hogyan élt egy nagypolgár, a szorgalmas mester és üzletem-ber családja a XVI–XVIII. században, mit gyűjtött, mit tartott fontosnak, milyen volt a konyhája, tűzhelye, ágya, gyermekszobája, vi-lágítása, tükrei, arcmása, műhelye, nyomdai előkészítő helyiségei, betűkészlete. A kéziratok és a belőlük kiadott mesterművek. Szóval az elegáns, könnyen olvasható, áttekinthető fokos nyomtatványok vagy miniatűr köny-vecskék, herbariumok, lexikonok, egyháza-tyák szövegkiadásai, ókori klasszikusok, saját kortársak tudományos művei. Illusztráltak, pompásan bekötött művek. Valamennyi a si-keres családi vállalkozás mesterjegyével (nyomdászjelvényével) ellátva. Egy nyitott körző, melynek egyik karja keményen áll, a másik pedig körívet ír le, azaz dolgozik, be-fogja az egész világot. Jelmondata: Labore et constantia (munka és állhatatosság). A jó polgár erkölcssei.

SZERKESZTETTE: BODOLAI GYÖNGYI

Betegség, orvosok, orvoslás a magyar irodalomban (66.)

Rekviem Bácskáért (1.)

Kiss Zsuzsánna

„Az utcánkban csak a mi házunk ablakai világítottak. [...] Rézi a szobában hajlongott, Lusztig Kornél könyveit rendezgette. [...] Rézinek elfehéredett az arca, olyan lett, mint egy kísértet, és úgy nézett rám, mintha ő is kísértetet látna, a szája remegni kezdett.

– Nehogy elbőgd itt magad nekem – mondtam. – Megígértem, hogy nem válok el tőled. Szépen megborotváltál, és nem vágtad meg az arcom. Így hát itt vagyok. De nem kedvelem a pocsogó feleségeket.

Még mindig nem tudott megszólalni, már az állam is remegett, nekem kellett valahogy átbeszélni ezt a találkozást.

– Nem mocskoltam össze az ünneplőruhámat. Az ingem is hófehér maradt. Szeretnék azonban lemosakodni. Minél előbb. Mert hamarosan izzadni kezdek, mint a szakadt ló. És akkor lucskos lesz rajtam minden.” (Ez a nap a miénk. Latroknak is játszott, Noran, 2007, 649.)

A gazdag és soknyelvű Vajdaságban élni

Ez az élet-halál nagyjelenet 1944 októberében történik a Bácskában, Szenttamáson. Az elbeszélő, Rojtos Gallai István csodával határos módon saját kivégzéséről (a jugoszláv partizánok és az államhatalom kollektív büntetőeljárásainak egyikéről) tér haza ép bőrrel, ezért tart sokáig feleségének, Krebs Teréziának a gyászból ocsúdni, és ezért van fogytán a vérengzés helyszínéről hazatámasztó férfi lelki-idegi ereje. A regényrészlet valós történelmi tényeken alapul, amelyek ki-beszélése-tisztázása csak a regény megírása utáni időkben kezdődhetett el. Ugyanakkor a félévszázadot felölelő családregényfolyam kereteiben minden valóságdarab egyszerre fikció is. Az elhurcolt Lusztig Kornél zsidó órák Rézire bízta a könyveit, a cselekvő szeretet sokat szenvedett, de mindent remélő és mindent eltűrő női példaképére. Rézi e könyveket teszi-veszi az órák, férje és megannyi ismerőse brutális meggyilkolásának perceiben, hogy még össze ne omoljon, hogy bírja a kibírhatatlant.

A magyar ezredév alatt, majd az impériumváltás után a gazdag és soknyelvű Vajdaságban, így Bácskában élni nem volt túl „egészséges”. Hiszen ott a török az egész lakosságot kiirtotta, hogy aztán soknyelvű jövevények népesítsék be újra a vidéket, s hogy a gazdasági-politikai hatalom „éllovasai” a maguk érdekében sorra-szerre egymásnak uszítsák a sokféleképp kü-

lönböző, de hasonlóan mind egyetlen élettel bíró embereket és közösségeiket. Nehéz sorsú, „beteg” történelmű, szenvedésekkel teli, küzdelmes életű emberekről szól Gion Nándor regénytettalógiája. A Latroknak is játszott négy kötete örökérvényűen eposzi méretűvé nővelte a bácskai kisembereket, de mindezen túl, „vallani és vállalni” (Berde Mária szava, az Erdélyi Helikon programja) merte a jugoszláviai magyar kisebbség sorsának valóságghú feltárását. E „rekviem Bácskáért” (Pécsi Györgyi) egyedülállóan közelít a Gabriel Garcia Marquez nevével fémjelzett, oly divatos mágikus realizmus irányzatához, miközben a magyar prózaírás legjobb hagyományait folytatja.

Gion Nándor (Szenttamás, 1941. február 1. – Szeged, 2002. augusztus 27.) iparos családból származott, Szabadkán járt iskolába, géplakatosnak tanult. Amikor magyar egyetem indulhatott Újvidéken, ott szerzett magyartanári diplomát. Az újvidéki magyar rádió munkatársa, az Új Symposion nevű vajdasági magyar folyóirat szerkesztője lett. Élesen felelős helyzetekben találta magát. Katonaszágot Macedóniában töltötte. Feleségül egy évfolyamtársát vette, Hegedűs-Budánovics Idát, aki gyermekük születése után tizenegy nappal tragikus balesetben meghalt (egy üvegajtóba esett kisbabástul, a babát megmentették, ő elvérzett). Anya nélkül maradt gyermekét az író a szüleire bízta.

Első sikeres regénye (*Kétélűek a barlangban*) 1968-ban jelent meg. 1973-ra készült el *Virágos katona* című regénye, amely 1976-ra kibővült egy második kötettel, a *Rózsamézzel*. E két kötet lett Latroknak is játszott címen a bácskai falu- és családregegyfolyam első két darabja. A folytatás, személyes és történelmi okokból, jó darabig váratott magára. Gion Nándor anyai nagyapját választotta e nagy mű főhősevé, egyben elbeszélőjévé. Pontosabban, a Virágos katonában minden második fejezetet a főhős beszél el egyes szám első személyben, míg a köztes fejezeteket emeltebb nézőpontból beszéli el egy személytelen narrátor, aki a Rózsaméz elbeszélője is lesz. A harmadik és negyedik kötetben majd visszatér és folyamatos az egyes szám első személyű elbeszélés. Gion Nándor egész gyermekkorában tátott szájjal hallgatta az első világháborút megjárt, a falu mese-és nótafájává vált nagyapja történeteit életről, halálról, szegénységről, becsületről, örömről, szenvedésről, hazáról, nemzetről, túlélni akarásról. Anyai nagyapja jobb kezét ellőtték a fronton. Így lesz dologra alkalmatlan, merev jobb könyökkel a Latroknak is játszott főhőse Szenttamás

citerása. Miközben ő lesz a legjobb kaszás is messze a környéken, majd a legéberebb mezőőr. Citerajátékával, sőt, legtöbbször pusztá jelenlétével képes a torz helyzeteken felülkerekedni, vagy legalább szépséggel és harmóniával javítani azokon a ronda helyzeteken. Hogyan lehet a ronda háborún, az igazságtalan békediktátumokon, a vak gyűlölködésen, a tunya jellemtelenségen, a járványszerűen terjedő egyéni és kollektív bűnözésen – a pusztuláson túllátni? Ez a regényfolyam fő kérdése.

Hogyan lehet túlélni?

Nagyapját az író alkotói világában és életvitelében is követni igyekezett. A hetvenes évek végétől Gion Nándor a Vajdasági Íróegyesület elnöke volt, majd az Újvidéki Magyar Színház igazgatója lett. A jugoszláv háborúban felbomló ország minden emberéért szót emelt, munkatársait úgy védte a besorozástól, ahogyan csak tudta. Közben az anyaországban új feleségre lelt, 1993-ban áttelepült Magyarországra. Sok új műve jelent meg, díjakat kapott, más regényfolyamot is írt, több művéből film készült. A *károkatonák még nem jöttek vissza* című allegorikus „madárregénye” iskolai háziolvasmány lett az anyaországban. A *málnaszedő gyógyulása* című novellája (*Mint a felszabadítók*, Osiris, 1996) már az 1990-es években játszódik, és a délszláv háborús fegyvercsempészet magyarországi összekötő embereit jeleníti meg, bizarr bátorsággal. Gion azonban a Latroknak is játszott szövevényes történelmi családregényét cenzurális, erkölcsi, lélektani és egzisztenciális okokból nem tudta folytatni otthon; Magyarországon is csak a rendszer-változás után remélhette, hogy továbbírhatja. Hiszen bármennyire is diplomatikus próbált lenni, mégiscsak a szerbiai magyar sors ábrázolására vállalkozott. A *Szenttamás*-regényfolyam a tizenkilencedik század utolsó évtizedétől az 1950-es évek végéig követi hősei összekuszált sorsát. Az első kötet az első világháború végi aggasztó magyar leszereléssel zárul; Szenttamás a magyar csendőrök még elfogják a katonaszökevény Csozogó Török Ádámot, amikor a frontról hazatért főhős párra találásának eufóriája berekeszti az egyébként szívszorongató történetmondást. A második kötet 1920 tavaszán indul (ekkorra a szerbek Bajág, sőt Pécsig hatoltak, és 1921 tavaszáig ott állomásoznak), és 1941 tavaszáig kíséri az eseményeket. A harmadik kötet, az *Ez a nap a miénk* „csak” négy év viharos eseményeit beszéli el, de jó huszonegy

évvél a második kötet megjelenése után, 1997-ben lát napvilágot (az Osiris kiadónál). A negyedik kötet pedig, az *Aranyat talált* az 1945 utáni állapotok már-már detektívregényeként, csak az író halálának évében, 2002-ben jelent meg (az Osirisnél).

Közös sors

Gion Nándor hősei sokszor anti-hősök, szegények vagy gazdagok, cselédek vagy urak, dolgozók vagy lézengők, becsületesek vagy garázda családok: mindenesetre közös a sorsuk. Hatvan év alatt ötféle államhatalmi változás árnyékolja be életüket. Magyarok, svábok, szerbek, bunyevácok, cigányok, zsidók és csángók. Akadnak köztük olyanok is, akik szülői örökségüket, nemzeti hovatartozásukat felcserélik valamely másik nemzet identitásával, hitüket kommunista meggyőződéssel, becsületes szegénységüket rablással, fosztogatással, csencselő ügyeskedéssel, karhatalmi, ideológiai „felfegyverkezéssel”, bujdosással vagy politikai ügynöki munkával. A regény egyéni, családi és közösségi válságállapotok, szenvedélyek és szenvedések történelmi hullámszát ábrázolja úgy, hogy a szerző a meseszövevény folyamán sohasem ítélkezik hősei felett. Mert vétkesek, de történnek is velük szörnyű események: gazdasági összeomlás, kizsákmányolás, impériumváltások, háborúk, sötét listázások, „hideg napok”, vérbosszú Bácskában, aztán szakadárrok, foglyok, magányos peremre jutottak ügynökké szervezése, kémhálózatok kiépítése a Balkánon, Budapesten... meghasonlások egészen a délszláv háború előrejelzéséig.

Egyéni szinten is aránytalanul nagy traumák

sorjáznak a regény hőseire: Gilike, az ujjaiával játszó félnótás árva disznópásztor életét veszti a tuki gátnál, mert senki sem ugrik utána. Csozogó Török Ádám mindig lázad és a törvény elől menekül, néha kihasználja és bajba sodorja barátait; hol katonaszökevényként, hol fenyegető, verekedő, zsaroló rablóként vét a közösségi erkölcs ellen. Mégis aránytalanul szörnyű büntetés éri családtagjait és őt magát. A nagyapáról mintázott főhős, Rojtos Gallai István álmodozó, magányos kamaszként kerül a frontra, ott azonnal fel kell nőnie. Sérülése és alkata tulajdonképpen szerencsés-jévé válik. Feleségül kéri és kapja a legembéresebb, leganyáskodóbb szenttamási lányt, akivel félszeg élete egészséges és biztos mederbe terelődik. Ő lesz a soknemzetiségű és feszültségekkel terhes falu mindenkor feloldást és harmóniát sugalló citerása, aki a verekedő feleket megjuhászodásra, sőt közös éneklésre bírja. Rojtos Gallai Istvánt a falu fogatlan, bölcs örege, Szentigaz tanítja meg kártyázni, s hogy rajta senki ki ne fogjon, hamiskártyázni is. A kártyajáték számára életmentő közvetítőeszköz az etnikai és vagyoni feszültségek, illetve a kettős ügynökök maffióta világában: míg ő józanodik, időt nyer és tájékozódik, ellenfeleit a vakító játékszenvedély keríti hatalmába. Az örök béketeremtő férfi ugyanakkor „segítő szándékkal” meg-megcsalja eszményi feleségét, akit persze mindvégig a legjobban szeret.

A regényfolyam hősei vagy fáznak-éheznek, és látástól vakulásig dolgoznak, vagy jólétükben híznak – úgyis öregednek, és napról napra kocsmái vagy nagyobb konfliktu-

sokba keverednek. Orvos sokáig egyáltalán nincs Szenttamáson; amikor Rézi édesanyja meghal, csak az evangélikus lelkész imádkozik ágyánál. Katharina Krebs halála egybeesik az 1930-as évek káoszának eluralkodásával: egyik fia magyar akar lenni (Keveházi néven), másik fia kommunista... Az özvegyen maradt sváb molnár, aki rádiót hallgat, a világ „elmocskosodása” miatt kétségbeesésében felvágja az ereit. Rézi orvost hozat apjához, de az életerejét vesztett embert Lőrinc orvos nem mentheti meg. Szenttamásnak ugyanakkor van saját bábája, Mindzsa néni, akitől Rojtos Gallai István felesége, Rézi is eltanulja a bábáskodást. Már egyedül is levezet szüléseket: „legalább száz szenttamási gyereket világra segített már. A saját unokáját is. Mindegyik gyerek jó erőben van, és szépen növekednek.” (Ez a nap a miénk, Noran, 2007, 498.)

A csángó asszony segít

A szükség úgy hozza, hogy akkor is bábáskodnia kell, amikor a „kis magyar világban” a Dunán „át-rugdalt” szőregi szerb telepések helyére bukovinai csángók érkeznek, és Dániel Ferenc bukovinai családfő felesége mindennapos.

„Rézit azonban iszonyú fejfájások gyötörték ebben az időben, [...] nem tudott megmaradni a házban, [...] két kézzel szorította a fejét, az arca eltorzult, a szemei megüvegesedtek. (Ez a nap a miénk, Noran, 2007, 499.)

A hírre, hogy vajúdjó asszony van a szekéren, Rézi összeszedi magát: „arcába és szemeibe lassanként visszatért az élet”. Gyönyörűen előkészíti a tisztaszoobát a szüléshez, s míg a férjek barátságosan elbeszélgetnek a születendő gyermek nevééről és a világ folyásáról, a kisbaba szerencsésen megszületik. A friss kismama máris fel akar kelni, hogy tovább utazhassanak, Rézi tiltakozik, és a vitában visszatér a fejfájása. A csángó asszony hirdeten „szerepet vált”, és ő kezd el rendelkezni: tormagyökeret lereszelni, ecettel meglocsolni, vászonzacskóba kötni, és a fájós fejre rakni, hogy kiszívja a fájdalmat a csontból is... Rézi hüledezve követi a cigánynak vagy románnak hitt asszony utasításait. Tormás vászonzacskóval a fején ül vissza „a paplan alatt vérző” asszony ágya mellé. Feje ég, „gutaütéses színe” van, de jó másfél óra múlva jobban lesz: „koponyájából egy életre kiégett a fájdalom”. (Ez a nap a miénk, 503.)

A rózsaméz az igazi „csodaszor”

A faluban ismert a valósággal látószólag kevesebbet törődő Rojtos Gallai István citerajátéka, a lélekjelenléte és vitalitása, akárcsak meséje a mindent gyógyító életelixírről, a rózsamézzől. A főhős beteg kisfia például hiszi is, meg nem is a rózsaméz csodaerejét:

„Gallai István a ház előtt ült, öt éves fiát a térdén lovagoltatta. A kisfiú bárányhimlős volt, petróleumtól bűzlött, és a szeme állandóan könnyezett. Mindzsa mama kente be a fiú arcát és testét petróleumbúzzal, barna kenőccsel, aztán kiparancsolta az udvarra apjával együtt, ő pedig bezárkózott a lakásba, hogy világra segítse Rézi második gyermekét. Gallai István idegesen szívta a cigarettáját, a füstöt a könnyező szemű gyermek feje felett a rózsfákra fújta. A méhek mérgesen felrebbentek a büdös kapadohány füstje elől, de aztán mindjárt vissza is tértek a virágra.”

(Folytatása következik)

Hawaii-szigetek (Big Island, Nagy Sziget) (1.)

Aloha! Sziget születik

Amerika varázslatos. Valahányszor földjére lépünk, mindig más arcát mutatja. Az inspiráló nagyvárosok, a páratlan természeti csodák ugyanúgy ámulatba ejtenek, mint az emberek közvetlensége, kedvessége. Amerika vissza-visszavonz, így miután „legurultunk” az álomszép keleti parton, majd felfedeztük a legendás nyugatot, szívünk az ország törzsterületén túlrá csábított, a földi paradicsomnak is becézett Hawaiiira, az Egyesült Államok so., exklávé tagállamába.

Veress Zsombor

És még miért Hawaii? Mert mindig is vonzott az ismeretlen messzeség. Mert vágyunk a paradicsom ábrándját már e földi világban megízlelni. Mert rajongunk a napfényes partokért, a tenger illatáért, a testünkön megtörő hullámokért, a csendes természetért, de a nyüzsgő metropoliszokért is. Mert szeretünk dübörgő vízesésekkel szétporladni, szívérványok pillangóin lebegni, magas vulkánokra hunyorogni, tüzes kráterekbe meredni. Mert lenyűgöz a napnyugta, és új reménységgel tölt el a virradat. Mert szeretjük a barátságos embereket, akiktől tanulni lehet kedves fogadtatást, egyetértést, alázatot, egyszóval az aloha életérzést.

S ha Hawaii, akkor James Cook, de még azelőtt polinézek hősi mítoszokkal átszőtt századai. S hogy mi igaz a legendákból, azt ma már csak

csoport legkeletibb, névadó szigetére, Hawaiiira. Mivel ez a legnagyobb a szűkebb értelemben vett szigetcsoport nyolc jelentősebb tagja közül, leginkább Nagy Szigetként (Big Island) emlegetik. Területe körülbelül másfélszer akkora, mint Maros megyének, háromszög alakú, viszonylagos nagyságát az is jelzi, hogy az összes többi sziget beleférne.

A szigetek közötti repülés rövid, de csodás élmény volt. Az óceánra épített kifutópályáról felszállva átvitünk a szigetcsoport felett, megpillantva a felhők közül kikandikáló vulkáni csúcsokat. Ez még a magasból is csodás, alig vártuk, hogy közelről is megismerhessük, s hamarosan sikeresen földet értünk egy koromfekete lávamezőn. Beleborzongtam abba a gondolatba, hogy azon a helyen nem is olyan régen izzó láva ömlött sisteregve az óceánba.

A lávabarlang előtt alázuhanó Szívérvány-vízesés

találgatjuk, viszont Pearl Harbor megbecstelenítésén még emberöltők elteltével is pironkodunk. Ám a modern kor csak 1959-ben kezdődik, amikor az USA tagállamává válik, s bár az ott élők élete sem fenéki tejfel, a turisták áhított célpontja volt és marad.

Iszonyatosan nagyot repültünk Budapesten, Londonon és Los Angelesen át az állam fővárosáig, Honoluluig. Gyermekkorunkban gyakran használtuk Honolulu-t a messzeség kifejezésére, pedig jóformán azt sem tudtuk, hogy hol keresük a térképen, s tulajdonképpen csak az utazás szervezésekor szembesültünk azzal, hogy 13 időzónát kell átrepülnünk, majdnem a nemzetközi dátumválasztó vonalig.

És szálltunk. Szármagtunk az Atlanti-óceán és Grönland felett, átsiklottunk a befagyott Hudson-öböl felett, csaknem ráhasaltunk Los Angeles nyílegyenes autópályáira, hasítottuk az eget a Csendes-óceán felett, s mire vagy 30 óra röpködés után földet értünk az esti fényekkel kivilágított Honolulu-ban, még ugyanazt a naptári napot írtuk, mint amelyiken reggel 7-kor elindultunk a magyar fővárosból. Idő- és térutazás volt a javából, ám a valódi felfedezések ezután következtek.

Az Oahu szigetén fekvő fővárost akkor még csak tranzitnak használtuk, egy gyors alvás után másnap reggel tovább is röppentünk a sziget-

Nagy családnak nagy autó dukál, ezért hetünknek egy gigaméterű valódi amerikai verdát béreltünk. A Chevrolet monstrumból mintha emeletről szemléltük volna a világot, s máris nekivágtunk az ismeretlen megismerésének.

A sok utazás, alvatlanság, gyűrődés és korán kelés után jól jött, hogy látogatásainkat a Heavenly Hawaiian Kona kávéfarmon kezdtük. Hawaii egyike azon kevés amerikai államoknak, ahol jelentős kávétermelés folyik, mivel a vulkanikus talaj és az ideális éghajlat tökéletes körülményeket teremt a kávéültetvények számára. Az élenkítő szemeket termő cserjét a 19. században honosították meg a szigetekben, napjainkban kivételes minősége és egyedi íze miatt a világ egyik legkiválóbb kávéjának tartják. A vezetett túra kóstolóján visszaállíthattuk agyunk koffeinszintjét, de leszögehetjük, hogy tulajdonképpen ez volt az egyetlen különleges kávé élményünk ezen az utazáson, mivel az európai kávékultúra rövid és erős italaihoz képest a hétköznapi amerikai kávék – bár hatalmas adagok –, hogy is mondjam, inkább ahhoz a mosogatóléhez hasonlítanak, amellyel otthon kiöblítem a kávécsészémet. Ebből kifolyólag egy amerikai utazás – ezt már korábban is tapasztaltuk – valójában inkább a kávéról való leszokást, mintsem a rászokást erősítette bennünk. Ezért

a továbbiak olykor megterhelő csilagtúráit e stimulálószer nélkül bo nyolítottuk le.

Következő megállónk mi más lehetett volna, mint az annyira áhított óceánpart. Ha valamiben bővelkedik Hawaii, akkor az nyilván a csodásabbnál csodásabb tengerpartok, melyek között vannak lávasziklásak, fehér, sárga, fekete, de még zöld homokosak is, koparak, de buja növényzettel szegélyezettek is. Elsőként a szállásunk közelében fekvő Hāpuna-partot néztük ki, ahol kedvünkre lubickolhattunk a langyos, tiszta óceánban. A sziget északnyugati partjainál megbúvó állami rekreációs terület nagyon népszerű, mert fehér, nagyon finom szemcséjű homokos strandja kontrasztosan csillog a vulkanikus környezetben. Hawaii trópusi fürdőhelyeinek egyik különlegessége, hogy bárhol lehet sznorkelezni. Ez egy olyan, rendkívül népszerű víz alatti tevékenység, amely lehetővé teszi, hogy búvár-cső, úszószemüveg és búvárszponyok segítségével fejünk hosszabb ideig lehessen víz alatt, gyönyörködve a bámulatos élővilágban. A színes halak után evickelve magunk is úszó lényekké válhattunk, s gondolatban visszatértünk az élet keletkezésének milliárd éves közegébe. Amint a gyerekek felfedezték a moszatokat legelő békés teknősöket, már csak akkor tudtuk kirángatni őket a vízből, amikor a napnyugta lágyan simogató sugarai beszívárogtak a sötétlő óceánba. Földünk legnyugatibb csücskében lépegettünk az aranylő habokban, élményektől elbágyadva pislogtunk bele a búcsúzó „vérnarancsba”, majd elmerültünk a trópusi éjszakában. Éjszakáinkat egy igazi amerikai stílusú, saját medencével ellátott házban töltöttük az édeni parkvárosban, Kailuában.

Másnap elindultunk, hogy felfedezzük a csendes-óceáni gyöngyszem másik oldalát, s meg sem álltunk a másfél órnyi autózásra fekvő Királyok völgyéig, ahol rövid sétával a szigetek, s talán a világ egyik legszebb kilátópontjáról nézhettünk alá a 600 méter mélységben fodrozódó óceánra. A meredek, zöldellő hegyoldalakkal övezett völgy különleges hely. A Waipi'o Valley-t már jóval az európaiak érkezése előtt lakták a bennszülöttek, szentélyeket emeltek, a hegyoldalban királyi temetkezési barlangokra bukkantak. A 19. században kínai bevándorlók telepedtek le itt, de az 1946-os pusztító cunami letarolta a völgyet, sok ember lelte halálát a hullámsírban. Azóta csak néhány tucatnyian élnek a völgyben, akik főleg halászattal és a helyiek által ősidők óta táplálék-ként szolgáló haszonnövény, a táró termesztésével foglalkoznak. A nagy víz közepén fekvő Hawaii-szigetek nagyon ki vannak téve a szökőáraknak, gondoljunk csak a 2025-ös nyár nagy intenzitású kamcsatkai földrengésére, amelynek következtében akkora hullámok sepertek végig gátlástalanul sok ezer kilométernyi vízfelületen, hogy még Honolulu-ban is bepánikoltak – nem ok nélkül. A kilátópont egyik tájékoztató tábláján ezt írta: „A föld az úr, az ember a szolgál”. Ez a föld szentségének és tisztületének fontosságát hangsúlyozza, amit a régi emberek ott is komolyan vettek. Bizony a földtől, mi, modern emberek, eltávolodtunk, könnyű mindent megvásárolni, és ennek ellenére mindennel elégedetlennek lenni. Azonban úgy tűnik,

Kilátás a Királyok völgyére (Waipi'o Valley)

hogy a víz még a földnél is nagyobb úr, hiszen volt egy közösség, amely percek alatt a habok közt lelte halálát. S hogy ki a legnagyobb úr? Hát az, akitől a leginkább eltávolodtunk: az élet és halál ura, az Úr.

Tovább ereszkedtünk a keleti part mentén déli irányba, Hilo felé. Útközben két kivételesen szép vízesést látogattunk meg. Az első a 135 méteres Akaka-vízesés, amelyet a hasonló nevű állami parkban egy rövid öserdei sétával érthetünk el. A hatalmas páfrányok, a léggyökéres, liánoktól roskadozó fák, a bambusz-erdők, az élénk színű virágok mesebelivé, vadregényessé tették a kirándulást, az út végén pedig lélegzetelállító csattanóként várt a feneketlen üregbe zúduló zuhatag.

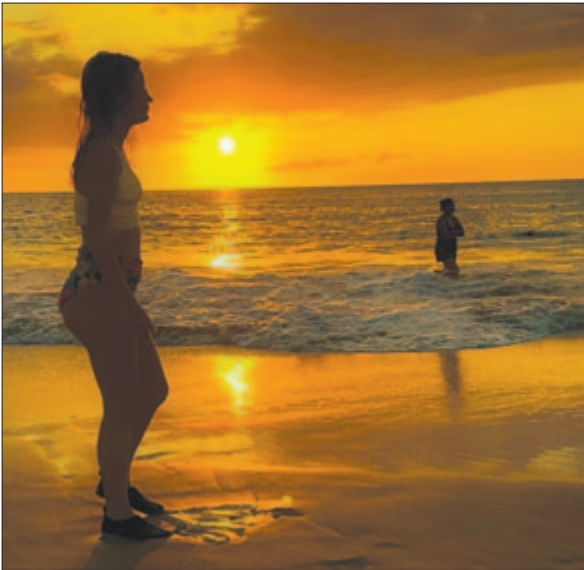
Egy másik kirándulásunk a Szívérvány-vízeséshez vezetett, amelynek vízcséppjein gyakran török szívérvánná a trópusi napsugár, és egyik érdekessége, hogy egy természetes lávabarlang előtt zuhan alá. A buja növényzet ott is kifogástalan dekorációt szolgáltat a hamisítatlan hawaii természet e 24 méter magas csodájának.

A gyaloglások után betértünk Hilo városába, amely 44.000 lakosával az egyik legnagyobb és legnépesebb település az államban. Keleti fekvésénél fogva telibe találják a passzázszelek, ezért az USA egyik legcsapadékosabb városa, bennünket is ködösen, nyúlósan fogadott, ennek ellenére felkerestük, és kedvünkre lubickoltunk egyik óceánparti strandján.

Mindezek után még hátravolt egy különleges célpontunk arra a napra, nevezetesen a Hawaii-szigetek legmagasabb hegye, melyet bizonyos logikával a világ legmagasabbjának is lehet tekinteni. Merthogy minden szemszög kérdése, és bár a hawaii emberek legszentebb hegye, a Mauna Kea a víz felszínétől „csupán” 4205 m-re emelkedik a magasba, a tenger mélyén levő alapjától 10.200 m-re tornyosul, ugyanis a hegy nagy része a víz alatt terpeszkedik. Ettől a méretől bizony még a Mount Everest is elmarad, nem is kevéssel, pontosan 1351 m-rel. Ez két dolgot jelent többek között: egyrészt, hogy az óceán nagyon mély Hawaii körül, másrészt, hogy a vulkanikus aktivitás rendkívül nagy Földünknek azon a részén, ha a tűzhányó képes volt ilyen iszony a t o s a n nagyra növekedni az elmúlt

egymillió esztendőben. Jelenleg azonban a Mauna Keától nem kell félni, mert szunnyadó pajzsvulkán, amelynek tetejére bátran telepíthetnek nagy teljesítményű, sok száz millió dolláros csillagvizsgálókat. Ezeket szerettük volna mi is meglátogatni, de a 2800 m magasán létesített látogatóközpontban kiderült, hogy az út minősége és meredeksége miatt csak az összkerékmeghajtású járgányokat engedik a magasabb régiókba emelkedni, ráadásul az időjárás is nagyon elromlott.

A látogatóközpont kiállítótermében viszont megtudhattuk, hogy a Hawaii szigetcsoport a forrópontos vulkánosság következtében alakulhatott ki. A forrópont (hot spot) tulajdonképpen az elvékonyodott kőzetlemez alatti magmafeláramlást jelenti, ami sziget kialakulását eredményezi. Mivel azonban az állandó helyzetű forrópont feletti kőzetlemez elmozdul, ezért nem csupán egy, hanem újabb és újabb szigetek, vagyis szigetek láncolata alakul ki. Így képződött a Hawaii szigetcsoport, s mivel a kőzetlemez északnyugat felé mozdul el, a legidősebb, ugyanakkor vulkanikus szempontból a legkevésbé aktív szigetek északnyugaton vannak, ezzel szemben a legfiatalabbak és legaktívabbak délkeleten találhatók, ezek közt a napjainkban is aktív Big Island. De a kedves olvasó ne higgye, hogy ezek a geológiai, vulkanológiai folyamatok csupán a régmúltban zajlottak, és csak a földrajzi atlaszok, lexikonon és tankönyvek ábrái mesélnek róluk. A Nagy Sziget közelében napjainkban is növekedőben van egy sziget, amelynek kúpja most 1 km-rel van a vízszint alatt, néhány tízezer év múlva viszont ez is elő fog bukkanni, s bár még csak születőben van, már nevet is adtak neki: Loihi. Mindebbe belegondolni, megérteni, törekeny elménkel egy földtörténeti pillanat részesévé válni: nos, az ilyesmitől szokott a hátam lúdbőrözni. Ezért is szeretek utazni, és a világ hasonlóan érdekes térségeit megismerni.

Naplemente a Hāpuna-parton

Fotó: a szerző

Két iskolát vezetett

A református iskolák 2025-ös tanévnnyitó ünnepségének egyik díjazottja Horváth Gabriella, a Bolyai iskola kémiaatanárnője volt, aki korábban betöltötte az iskola aligazgatói és az alakuló katolikus iskola igazgatói tisztségét is. Mivel az eseményről szóló beszámolóknkban kevés hely jutott a méltatására, ezúttal megpróbálom ki egészíteni. Első szavai a következők voltak:

– Ezt a megtisztelő díjat nem én kaptam, csak én vettem át: azok a kollégák kapták, akik 2000 szeptemberében, amikor újraindult a Marosvásárhelyi Református Kollégium, mellém álltak, vállalták az oktatást, bíztak bennem, illetve együtt bíztunk, hogy lesz új magyar iskola Marosvásárhelyen – és lett, indult 4 osztállyal. Hogy könnyű volt vagy nehéz? – ezt most csak egy szóval tudom értékelni: szép volt, szívesen tettem!

Ebben az újraindulásban volt két „furcsa” helyzet: néhai dr. Csiha Kálmán püspök, valamint néhai Tőkés Elek református egyházkerületi tanügyi tanácsos, akik az iskolát létrehozták, felkértek, hogy vállalam az újrainduló Marosvásárhelyi Református Kollégium vezetését, annak ellenére, hogy jól tudták: katolikus vallású vagyok. Bár próbálkoztam, de egy ilyen megtisztelő felkérésnek semmilyen érvvvel nem lehetett ellentmondani. Holott ekkor már két éve a Bolyai Farkas Líceum versenyvizsgával elnyert igazgatója voltam, és miután elváltam a Református Kollégium indítását igazgatóként, két iskolát vezettem egy személyben.

Az egyedüli nehézséget az okozta, hogy az akkori főtanfelügyelő semmiképpen nem akart beleegyezni, és azzal érvelt, hogy egy személynek nem lehet két igazgatói

fizetést adni. Amit nem is kértem, csak a versenyvizsgával elnyert tisztség szerinti javadalmazást (aligazgató a Bolyaiban), és végeztem mindkét iskolában a teendőimet 14 hónapon keresztül, 2000 szeptemberé és 2001 novembere között. Nem sok pedagógusnak adatik meg, hogy iskolát vezessen, még kevésbé az a lehetőség, hogy egy új iskolának szervezze meg az indulását. Nekem ez megadatott – hangsúlyozta, és köszönetet mondott minden kollégának, aki segítette iskolavezetési munkájában, mert tapasztalata szerint a jól működő csapatmunka vihet előbbre egy oktatási intézményt.

Méltatásában, amelynek kolléganője, Székely Emese a szerzője, többek között elhangzott, hogy 1957. április 14-én született a Szilágy megyei Hidalmáson. Gyermekkorát Csombordon, majd Zilahon töltötte, Ady iskolájában, a hajdani Református Kollégiumban érettségizett. Sikeres felvételi után a Babeş–Bolyai Tudományegyetem kémia szakán folytatta tanulmányait. Az egyetemen végzett pedagógiai gyakorlat során körvonalazódott a lehetséges tanári pálya, akkor döntötte el, hogy ezt a hivatást választja.

1980-ban kezdett tanítani Marosvásárhelyen az akkori 3-as Számú Ipari Líceumban, majd 1990-től a Bolyai Farkas Elméleti Líceumban tanít napjainkig. Ebben az iskolá-

Fotó: Ferencz Salamon Alpár

ban talált olyan kibontakozási teret, ahol mind szakmai, mind szervezői tehetségét teljes mértékben kamatoztathatta. 18 évig volt az iskola igazgatóhelyettese és párhuzamosan egy évig, ft. Csiha Kálmán püspök felkérésére, az újraalakult Református Kollégium igazgatója.

Elkötelezetten, konokul és kitarátóan szolgálta a kollégium ügyét, segítette a buktatókkal, nehézségekkel küzdő, hivatali gáncsokkodásoknak kitett iskolát. Nyugodt, kiegyensúlyozott, megfontolt első igazgatójának nagyon sokat köszönhet a mai kollégium.

Horváth Gabriella 2007-től a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségének elnökségi tagja, Maros megyei szervezetének napjainkig megválasztott elnöke. Ezt a munkát is a rá jellemző kitartással és elkötelezettséggel végzi.

Kémia szakos tanárként 20 éven keresztül szervezett egy négyfordulós levelezős emlékversenyt.

Nemzetközi versenyek és diák-szimpóziumok szervezője volt évekig, ahol az általa felkészített diákok remek helyezéseket értek el. Ugyancsak több mint 20 évig volt a Bolyai Nyári Akadé-

mia kémia szakosztályának szervezője.

2003-ban a Richter Gedeon Alapítvány a Magyar Kémiaoktatásért Díjat adományozta a tanárnőnek, amit a Magyar Tudományos Akadémián vehetett át. Ő volt az első határon túli pedagógus, aki ebben a kitüntetésben részesült.

45 éves tanári pályáját több száz diákjának a köszönete és szeretete fémjelzi, amit diák csak akkor érez, ha élmény volt a tanulás a tanárral.

Kollégái tisztelete, szeretete és elismerése övezi ma is az iskolában – írta Székely Emese. (bodolai)

Forgalomból kivont gyógyszeres hatóanyagok (9.)

Az emésztőrendszer betegségeinek gyógyszeres kezelése a közelmúltban

Veress László

Sirupus belladonnae Maszlagos nadragulya szirup

Az epehólyag-gyulladás, az epekő tünetei hányingerben, felhasi görcsökben, fájdalom-ban nyilvánulnak meg. A tünetek enyhítése korábban rendszerint növényi eredetű görcsoldókkal történt. Görcsoldó anyagokat tartalmaz többek között a tájainkon is termő maszlagos nadragulya.

Az 50–100 cm magas maszlagos nadragulyának több magyar neve is van: veszett fű, ördögfű, mérges cseresznye, farkasbogyó, álomhozó fű, nadragulya. Latin nevének – Atropa belladonna – első részét az „atropos” görög szóból nyerte, ami „változtathatatlant”, „hajlíthatatlant” jelent, de ugyanakkor Atroposz a görög mitológia egy istennője, aki kérihelhetetlenül elvágja az élet fonalát, és az ember meghal, vagyis a növény nevében ez arra utal, hogy a nadragulya halálosan mérgező. A latin név második része, a „bella-donna” szépasszonyt jelent, már az ókorban a nadragulya kivonatát a nők a szemükbe cseppentették, hatására, a pupilla kitágulása révén, a szem csillogóvá, így a korabeli szépségideál szerint a nő vonzóbbá vált.

A maszlagos nadragulya minden része erősen mérgező, de legnagyobb mennyiségben a bogyó tartalmazza a mérgező anyagokat. A nadragulyabogyó kellemes, édes íze miatt fokozottan vonzotta a gyerekeket. A marosvásárhelyi gyerekklínika számtalan gyermeket kezeltek nadragulyamérgezéssel, sajnos gyakran sikertelenül.

Száritás után gyökerét és levelét, illetve az ezekből készült folyékony és száraz kivonatokat

használták és használják ma is gyógyászati célra, főleg gyomor-, epe-, vesegörcsök fájdalmak enyhítésére, fokozott savelválasztás, gyomorfekély, nyombélfekély, mirigyszekréció (például nyálelválasztás) mérséklésére. Kizárólag orvosi felügyelet mellett alkalmazható.

A levél virágzás idején, napos, száraz nyári időben, a gyökér 2-3 éves korban, őszszel vagy tavasszal tartalmazza a legtöbb hatóanyagot, a nadragulyaalkaloidákat, amelyek háromnegyed része szárítás során alakul atropinná. Az atropin hígított oldata szembe csepegtetve tágitja a pupillát, a beteg szem megvizsgálásában és operálásában volt jelentős, gyógyítólág is hat a szemre.

Európa minden gyógyszerkönyvében az utóbbi évekig hivatalos készítmény volt a nadragulyatinktúra Tinctura belladonnae néven, amelyet elsősorban a patikákban állítottak elő – kis mennyiségekben – a növény leveléből, hígított alkohollal, 1:10 arányban, többnapos áztatással, szűréssel. Egyszeri adagja 2 g, napi legmagasabb adagja 6 g.

A Sirupus belladonnae (maszlagos nadragulya szirup) nadragulyatinktúrából készült, az egymást követő Román gyógyszerkönyvek előírásai szerint 5 g tinktúra és 95 g szirup egyszerű összekeverésével. A szirupot a gyermekek (akár csecsemők is) gyomor-bél görcsei, fájdalmai enyhítésére használták, orvosi javallatra.

A nadragulyatermékek gyógyszer-tártári készítése és azok alkalmazása mára már végleg megszűnt. A gyógyszeripar néhány termékében továbbra is jelen van fő hatóanyaga, az atropin.

A maszlagos nadragulya tájainkon már ritkává vált, fokozott gyűjtése által kiirtották, vannak országok, ahol mesterségesen termesztik.

Sal carolinarum artefactum Mesterséges karlsbadi só

Régebben a mellékelt fényképen látható készítményt számtalan emésztőrendszeri betegségben szenvedő beteg használta egész Európában. Ezt bizonyítja az igen nagy számú megnevezése is: Sal carolinum, Sal carolinensis, Sal thermal, Sal thermarum, Sal thermarum carolinarum, Karlsbad-salz, Carlsbadersalz, mesterséges karlsbadi só, Forrás-só stb.

Az eredeti készítményt, a karlsbadi sót a Karlovy-Varyban (régí neve Karlsbad) fel-törő, 73 Celsius-fokos hőforrások adták/adják, a hévízforrások vizének lepárlása által nyert só. Az eredeti készítmény összetétele nagyon röviden: kénsav, sósav, szénsav, nátrium és kálium sói mellett több mint negyven elem. Hasonlít az emberi test makro- és mikroelemeinek egyensúlyára, a test megtisztulását segíti elő.

A mesterséges karlsbadi só egy porkeverék, amelyet a patikákban készítettek a következő recept alapján: nátrium-szulfát 220 gramm, kálium-szulfát 10 g, nátrium-klorid 90 g, nátrium-bikarbonát 180 g. A száraz helyen, jól záródó üvegben tartott keverék fehér színű, keserű, sós és kissé lúgos ízű, vízben jól oldódó kristályos, összetett por, melyet az eredeti készítményhez hasonlóan hashajtóként, epehajtóként, az emésztőrendszer megbetegedéseiben ivókúrákhoz használtak. A vizet felmelegítve megközelítőleg az eredeti karlsbadi ásványvízhez hasonló összetételű és hatású készítményt nyertek. A készítmény ajánlott adagja két kávéskanálnyi (4 g) egy pohár vízben. Ma már tudjuk, hogy a keverékben levő ionok fokozzák a gyomor, a máj-

, az epe és a belek kiválasztását, csökkentik a húgsavtermelést, serkentik a gyomor mozgékony-ságát, pozitívan befolyásolják a csontszövet állapotát, fokozzák a vizelet kiválasztását és eltávolítását. Javallatai: szék-

rekedés, krónikus hasnyálmirigy-gyulladás, eperenyheség, fekély, érbetegségek, mozgásszervi betegségek, cukorbetegség, elhízás. Kül-sőlegesen, pakolás és krémoldatok formájában növeli a bőr rugalmasságát.

Karlovy-Varynak 13 nagyobb és több mint 300 kisebb, 34-73 Celsius fokos gyógyvíz-forrása van, ivókúrára, fürdésre használhatók. A legmelegebb hőforrásból nyerik a hashajtóként ismert karlsbadi sót. Az 1370 körül alapított gyógyfürdő IV. Károly német-római császár nevét viseli. A 18. századtól felkapott európai fürdőhely, számos híres ember – író, költő, zeneszerző, képzőművész, politikus – kereste fel.

Arany János (1817–1882), nagy költőnk 50 éves korától, 1867-1876 között legalább hétszer kezelte epebetegségét Karlovy-Varyban. Ott a tevékenységével már-már felhagyni készülő költőnek segített a kezelés és újból kedve mutatkozott az alkotásra. Számos verset írt ott (még németül is), görög drámákat fordított.

Végezetül álljon itt egy idézet a Toldiból: „Hol fürdő épült a forrás fölébe Ötszáz évvel utóbb-vagy igen, már többel Sokat ábrándozott egy beteg ősz ember. Megáldotta vizét, nagy jótéteményért Ha nem új életért, új élet reményért S ha valaha célhoz bír jutni ez ének Köszöni a forrás csuda hévvizének.”

Az „ének” a magyar irodalomkedvelők nagy örömeire „célhoz jutott”!

Az asztrológus gondolatai

Mottó: „A fény mindig utat mutat annak, ki a mélyben kutat.”

Tóth Sándor

Kedves Olvasók!

Idén szeptember 22-től október 23-ig tartózkodik a Nap a Mérleg jegyében. Az őszi napéjgyenlőség ideje alatt a Nap az Egyenlítő felett delel, így a nappal és az éjszaka hossza közel azonos. A Mérleg jegyébe lépés azt jelenti, hogy megkezdődik a csillagászati őszi. „Sárgák, barnák és pirosak már a levelek/ beborítják az utakat, játszótereket”, ahogy a gyermekdal szemléletesen megjele-níti. Az őszi szebbik oldala tárul elénk, bár ez már az érett szépség analógiája, ahonnan nem vezet út felfelé. Azok az emberek, akik e jegy energiáit magukban hordozzák, békeszere-tők, jó diplomáciai érzéssel rendelkeznek, fontos a számukra, hogy megfeleljenek min-denféle elvárásnak. Mindent megtesznek azért, hogy szeressék őket. A kompromisz-szumkészség határainak meghatározásában sokat számítanak a jegy születteinek tapasztalatai is.

Manapság azt érezhetjük, hogy egy politi-kai puszkaporos hordón ülünk, amiből több gyújtózsínór is kilóg. A világ diplomáciájának és diplomatáinak kiemelt szerepük lesz a kö-zeljövőben. Egyes, felelősnek nevezett poli-tikusok szájából és internetes bejegyzéseiből harcias és provokatív kijelentések hangzanak el. Reméljük, hogy beigazolódik az a mondás, miszerint „a kutya ugat, és a karaván halad”. A mélyben, a háttérben reményeink szerint folynak azok az egyezkedések, egyeztetések, melyek inkább előbb, mint utóbb elhozzák ré-giónkban a békét.

A Mérleg uralkodó planétája a Vénusz, a görög mitológia Aphroditéje, a szerelem és szépség istennője. A szerelem eszméjéről

nemegyszer szóltam, elég legyen annyit meg-jegyezmem, hogy egy olyan felemelő érzés, ami sajnos vagy szerencsére mulandó. Sajnos, mert a vele járó felemelő érzés egyesek sze-rint pótolhatatlan. Petőfi azt mondta, hogy „a szerelem mindent pótol, de a szerelmet nem pótolja semmi”. Az vitatható, hogy a „világ-szabadság” illúziójába volt szerelmes, vagy Szendrey Júliába? Nem mernék nagy tételben fogadni, hogy aki tüdőgyulladásá ellenére a harcmező hívó szavára rohant sajnálatos vesztébe, a lelki oldalt választotta. A „szeren-csére mulandó” tételemet arra alapoznám, hogy a szerelmes ember elveszti a racionalí-tását, nem látja a valóságot. Az ébredés, még ha fájdalmas is, a túlélés záloga. A józanság állapota több esélyt tartogat bármit is megol-dani az életben, mint az illúziók útvesztőjében szédelegni.

De beszéljünk a szépségről is! Minden tör-ténelmi korszaknak megvolt a szépségideálja. Az ókori széles csípőjű, teltkarcsú női ideáltól

sikerült eljutnunk a vékony, karcsú, meglehe-tősen sovány testalkat fetisizálásáig. Ha Márai Sándor Olyan világ jön című versére gondolunk, akkor ő úgy látja, talán látnoki ké-pességekről tanúságot téve, melyben a szép „gyanús lesz”, majd „inzultussá válik”, és végül leöntik vitriollal. Hasonló Shakespeare Macbeth boszorkányainak bűbájjóslata, mi-szerint „szép a rút és rút a szép”. Ma úgy tűnik, ha hagyjuk, akkor egy ilyen világ van kibontakozóban. A Vénuszra a gömbölyded formák jellemzőek. A csontos, szikár alkat a Szaturnusz analógiáihoz tartozik. A mai világ „műanyagokkal dúsított” szépségei megkom-ponáltak, kreáltak, nem árasztanak harmóniát, akkor sem, ha elsőre vonzzák a tekintetet. A műszempillák, műkörmök, műmellek, szili-konozott ajkak, tetoválások, testékszerek egy-valamiről szólnak: az önellfogadás problémájáról. Minden a külvilágról szól. A megfélelésről. A külcslínről. És nem a bel-becsről. Az egészséges önbizalom, a belső harmónia, a kiegyensúlyozottság olyan mag-netikus erőteret, olyan lebilincselő aurát su-gárooz, mellyel semmiféle külső beavatkozás nem versenyezhet, bármit is hirdessenek a szépségipar felkent papjai. Ez utóbbiak a szépségiparukat a lányok, asszonyok önbiza-lomhiányára alapozzák. Egy diszkrét smink, egy pasztellszínű ruha helyénvaló szerintem. De az orrból kilógó piercing, a tüskés, rövid, kék haj, az agyontetovált hölgy nem gyakorol nagy hatást a férfienergiákra. A szimbolikus jelentésükről és a sorsban generált esemé-nyekben játszott szerepükről nem is beszélve. Mert nem mindegy, hogy a Vénuszt vagy az Uránuszt erősítjük. De mindenki tegyen belá-tása szerint! A tükör igazságát senki sem ír-hatja felül.

Vigyázzanak magukra és egymásra!
Véleményüket, gondolataikat megírhatják az asztros@yahoo.com címre.

A járvány továbbra is köztünk van

Szeptemberrel kezdődően a házi-or-vosi rendelőkben megnövekedett a Covid-fertőzöttek száma. Az őszi, az is-kolakezdes segíti a betegség terjedését, de a szakemberek szerint járványról még nem lehet beszélni. Aki családor-vosához fordul, vigyen magával, és te-gyen maszkot, mert jelenleg a családorvosi rendelőkben könnyen meg lehet fertőződni.

A vírusnak egy új variánsa is megje-lent, amit az esetek 20 százalékánál ta-pasztalnak, és erős torokfájással jár, de a fertőzöttek nagy része továbbra is az ismert tünetekkel esik túl a betegségen.

Az Országos Közegészségügyi Igaz-gatóság adatai szerint idén a szeptember 15–21. közötti héten 4.460 új esetet je-lentettek, 8 százalékkal kevesebbet, mint az első szeptemberi héten.

A legtöbb megbetegedést, 1.720-at a 0–9 éves korosztály körében diagnosz-tizálták, a 10–19 évesek köréből 574 esetet jelentettek, a 20–29 évesek köré-ből 288-at, a 30–39-es korosztályból 338-öt, a 40–49-es korosztályból 332-t, az 50–59-es korosztályból 335-t, a 60–69-es korosztályból 296-ot, a 70–79-es korosztályból 372-t, 80 év fölött 205-öt.

Az említett hét alatt 15 idős ember halt meg a Covid-fertőzés miatt.

A járvány kezdetétől Románia terü-letén 3.611.909 Covid-fertőzést diag-nosztizáltak, és 69.320-an haltak meg miatta.

Áprily Lajostól idézünk a rejtvény fősoraiban.	1.	HELYSÉG RÉGI RÉSZE	JELEZ A FOCIBÍRÓ	M. CRISTO BÓRTÓNE KIRÁLYI ÜLŐHELY	LÁNGOL	... FAIR LADY SZÓLÓFÉLE	NŐI NÉV (AUG. 31.)	TOVÁBBÁ SZÍNPADI ALKALMA-ZOTT	CSERMELY	BORÓKA-PÁLINKA	SZÍNPADI TÁNC	VER BENT BENT!	KORSZAK	VILLAMOS BUSZ
	M													U
	FÉRFI (LATIN)			MENJ! (ANGOL) HATÓSÁGI SZOLGA (LAT)		BENT ÁRULI SAKKPARTI VÉGE		HASAD A TÓ JEGE				VÖRÖS (NÉMET) TÉREL-VÁLASZTÓ		
	BETEGET GONDOZ PAPIRRA JEGYZÉS			BARÁT (SPANYOL) ALFA ÉS ÓMEGA				CSENDES NÁLA! FÍÓK TAR-TALMA			KIS HELYSÉG RÓMAI ÖT			
2.	Z	GURULNI KEZDI	MARÓ GÜNY GYORS LÁ-BÚ KUTYA			FEJ NÉLKÜL SOKSZORII ÖTÓRAI ITAL				ADAM PÁRJA SZLOVÁK			BEHINT! KOCSMA RÉSZE	
TARLÓT SZÁNT				BETŰS ZENE				NÉM. HIM-NUSZ KEZD.				RÓMAI 51 EGYESÜLET EGYEDE		KILO (RÖV.) KIS IZELT-LABÚ
ZÜMMÖGŐ HANG LÁM				HATBÓL KETTŐ! RÉSZEG		LATIN ÉS NA, MI LESZ?		ANGOLUL MENNI ÉTELT SZERVÍROZ		AZON A HELYEN TÖLTÖTT ATOM			MENJ! (OLASZ) KÁBITÓ-SZER	ALAPOS TISZTÍTÁS
		FÖLDET FORGAT CGS ENER-GIAEGYSÉG		NŐI NÉV (AUG. 18.) PÁROS PÁRAI			OKTAT MUNKÁBAN-LANKAD				MEGKAPTUK INDIÁN TÖRZS			
LEVEGŐ (GÖRÖG)			ÚJRAFO-GALMAZÓ HÍRÜL AD			ÓEGYIPTOMI URALKODÓ KUTAT				ALGÍR PÁ-RATLAN! ATTÓL KEZDVE!			KICSINYÍTÓ KÉPZŐ NAGYON OLCsó	
EREKI			BECÉZETT APA NYAK-BELSŐ!		HANGSOR AMA PÁRJA				KÖZPONTI CSILLAG KEZDŐPONT			FÉNY-ELNYELŐ MUTATÓSZÓ		
NAGY LÖVŐ-FEGYVER SZINTÉN				... MELEG-SÉGED (ADY) A NAGY VARÁZSLÓ		KÖLTŐI MÚZSA HELYSÉG RÉGI RÉSZE			TÁRSASÁGI TÁNC GYEREKEM GYEREKE					NÉVELŐ OTT KINT (NÉP.)
		TARTOZÁSA VAN BÚZÁT BE-TAKARÍT			ERKÖLCsÖS (FRANCIA) MENYÉT-FÉLE ÁLLAT			FÉL RUGÓ! PÓLUS		RÓMAI 101 PARAN-CSOLÓ		ROVAR RÉSZE BECÉZETT MÁRIA		
TANTÁL VEGYJELE			NÉVELŐ LE		BETAKAR CSONTHÉJAS GYÜMÖLCS			SZÖG-FÜGGVÉNY ANGOL EMBER				DIVAT (ARGO) ÁGYBÓL ÉBRED		
AKTA HAMISAN JÁTSZIK				SKÁLA-KEZDET HIDROGÉN-KITEVŐ		AZ ARZÉN VEGYJELE MOST KÉSZÜLT		HUNOR TÁRSA TEHÉNHANG			PÉNZ-HOZAM PATAK ERED!			
				VÖRÖSÓDIK EGYESI!			BEHA-LÍTOTT TENYÉR EZT!			JOGVITA EGYEN!			MAUGLI KI-GYÓBARÁTJA AZ IZÉ LÉNYEGE!	
L.N.J.	Z								ELEMZÉS					

Szeptember 18-i rejtvényünk megfejtése: Amely pillanatban csak akarsz, visszavonulhatsz önmagadba.

Egyértelmű siker volt a Rengeteg

(Folytatás az 1. oldalról)

Petrovics Koktél koncertjén gyülekeztek a meghívottak és érdeklődők, s az azt követő Open Mic Est is annyira hangulatosra sikerült, hogy az esti csendórák beálltával a zenét lehalkították ugyan, de a társalgás még sokáig folytatódott a villakertben. Szombaton délelőtt egy be nem tervezett koncert is belefért a programba, egy német-chilei házaspár gitár- és csellózenével hozott latin hangulatot a villába, majd az udvaron színházi előadás-ként egyedi, élvezetes feldolgozásban volt látható János vitéz története. Délután sor került a felújított Sándor-villa avatójára és egy értékes családi ereklye bemutatására, amire aztán a gróf Dégenfeld család tokaji pincészetéből kikerült borral koccintottak a Karády zenés monodráma előadása után és a táncház előtt, míg vasárnap ismét a színház vette át a teret az udvaron a Don Quijote-szindórma és az Egy tölgy bemutatásával. A villában két érdekes kiállítást is megnyitott a sepsiszentgyörgyi Liszt Intézet, ezeket maga Szebeni Zsuzsa igazgatónő mutatta be az érdeklődőknek. A Nyeregben nevű kiállítás a női lovaglás múltjára és ehhez kapcsolódó viseleteire tekint vissza a nomád népektől a közép- és újkori

A múlt hét végén ismét megnyitotta kapuját a felújított Sándor János-villa

Fotók: Gligor Róbert László

kezdték az épület felújításával is foglalkozni, de a gondokat tetőzte, hogy egy 1994-es felújítás során az akkori használók tovább terheltek az épület szerkezetét, aminek csak „száraz alapja” volt, ezért beont kellett belövellni az alagsorba, ami legalább egy évet

got, bár nem akarják hangsúlyozni a család történelmi és társadalmi háttérét. Eddig is a művészet pártfogói voltak, és ezután is azok lesznek, szándékukban áll megtalálni az egyensúlyt a modern világgal és művészettel. Visszanéznak a múltba, de a jövőbe is tekintenek, és hozzák az épületbe azt a kreativitást, többletet, amit a művészet nyújt – mondta el lapunknak a tulajdonos.

nában volt. Úgy tartják, hogy László herceg (a későbbi Szent László király) is ivott belőle, és a Szent Korona után a második legfontosabb ereklye volt. Az Orbán Balázs által emlegetett kókuszdió pohár felső része mindenképp ősi, de az alsó, talpi részére a Sándor Péter 1412 felirat van vésve, ezért ennek ősiségét vitatják, de tény, hogy a kehely legalább hatszáz éve a Sándor családé.

Amikor Sándor Béla nagyapja menekülni kényszerült, a serleget nem akarta kivinni a Kárpát-medencéből, ezért Győrbe vitte, ahonnan Apor Vilmos püspökkel a pannonhalmi apátságnak adták át megőrzésre, és csak a rendszerváltás után, negyven év elteltével igényelték vissza. A hétvégi villanyításkor ezt a kelyhet is bemutatták a közönségnek. A villában volt kiállítva, és a szovátai Domokos Mihály Kázmér 128. cserkészcsapat tagjai álltak mellette díszőrséget.

Sándor János elmondta: ha már ilyen ereklye van a család birtokában, jónak látták bemutatni, és azt is szeretné, hogy előbb-utóbb a kehelynek állandó helye legyen Szovátán, de ehhez megfelelő biztonsági rendszerre volna szükség.

Alkotóműhely is

A Rengeteg fesztiválok elmaradhatatlan része a színház, ame-

lyet eddig az esztergomi Babits Mihály Színház jelentett, többnyire az ő előadásait élvezhette a közönség. A Rengeteg szervezői azonban nemcsak színházi fesztiválban gondolkodnak, hanem oktatásban is, ezért évek óta a helyi gyerekek, marosvásárhelyi középiskolások részvételével – erdélyi egyetemek hallgatóit is bevonva – színjátszó munka is folyt a fesztiválok idején.

Idén csak egy rövidebb, háromnapos műhelymunkát tudtak szervezni a marosvásárhelyi művészeti líceum diákjai számára, de a helyi Szent József-gyermekotthonba is vittek foglalkozásokat. Az idei fesztivál színházi produkcióit az esztergomi Babits Mihály Színház, a szegedi Tisza Teátrum és a Sándor Arts egyesület hozta Szovátára, a Karády-monodráma a felek közötti koprodukció eredménye. Az a tervük, hogy jövőtől ismét három korcsoportos lesz az oktatás, szeretnék, ha Szovátán is születne majd egy önálló produkció vagy legalább koprodukció, hiszen ilyen már 2019-ben is megvalósult a kolozsvári színis hallgatókkal együttműködésben, amikor egy ősbemutatót is tartottak itt – osztotta meg a Népújsággal terveit Kaj Ádám, a Babits színház rendezője és igazgatója, a Rengeteg fesztiválok színházi részlegének állandó szervezője.

Sikeres volt

Sándor János szerint egyértelműen sikeres volt az idei Rengeteg, a három nap alatt több százan megfordultak a rendezvényen, programonként átlagban 40-50 személy. Nagyon jó volt a hangulat, főleg esténként. Bebizonyosodott, hogy összművészeti fesztivál formájában jóval sikeresebb a Rengeteg, ezért úgy döntöttek, hogy a jövőben is ebben a formátumban szervezik meg. Az is új dolog, hogy ettől az évtől a rendezvény a megye egyik hivatalos fesztiválja lett, köszönetet mondanak a Maros Megyei Tanácsnak a támogatásért és azért, hogy hittek bennük. „Reméljük, hogy az elvárásoknak megfelelően teljesítünk” – mondta mosolyogva a főszervező, aki köszönetet mondott a támogatásért a Bethlen Gábor Alapnak, a Szerencsejáték Zrt.-nek, a Liszt Intézetnek, a szovátai és Maros megyei önkormányzatnak, de számos itteni barátnak, éttermeknek és borászatoknak is.

Két kiállítást is hozott Szovátára a Liszt Intézet

angol és francia nemesi szokásokon át a 20. századig. A Carola szalonja kiállítás a 19–20. század fordulója és a két világháború közötti időszak emblematisz kolozsvári személyisége, Szilvássy Carola életét, karitatív, hitéleti és közösségsszervező munkásságát ismerteti a közönséggel a báróné előkerült látogatói könyve és egyéb feljegyzések tükrében.

Megújult a villa

Sándor János, Kis-Küküllő vármegye főispánja az első között, 1910-ben épített villát a szovátai fürdőtelep felső részén. Ezt sokáig kizárólag családi üdülőként használták, de megfordult itt barátja, Bernády György is, sőt a román királynő is többször megszállt az épületben. A következő nemzedék már vendégfogadásra is használta a villát, az 1948-as államosítás után többféle rendeltetése is volt. Amikor a család visszaszerezte, nem volt leromlott állapotban, de egy rozsdás vízmelegítőt leszállítva semmi infrastruktúrája nem volt – mesélte el Sándor Béla utód, tulajdonos, a Rengeteg fesztiválok szervezője és házigazdája. Ekkor

visszavetette a felújítás menetét, de közben kivitelezőt is kellett váltani. A beruházáshoz magyar állami alaptól is nyertek pályázati támogatást, ehhez önrész társult. A világháború és az ukrainai háború okozta infláció igen nagy terhet rótt a Sándor családra, de végül négyévnyi munka után elérkezett a kapunyitás ideje, már csak apróbb simítás maradt hátra, és az udvart is rendezni kell. A jövő évi Rengetegre már alaposan elő tudják készíteni az épületet, de addig elsődleges rendeltetése rendezvényközpont lesz (már most rögzítve van néhány következő esemény). Az emeleten kilenc szoba van teljes konyhai ellátással, tehát a következőben vendégeket is fogadnak és kávézó is lesz, valamint tervben van a jövő nyári turistaidény előtt vendéglőt nyitni. Természetesen a Rengeteg fesztiválok ezután is itt kapnak helyet, a földszinti termék úgy vannak elrendezve, hogy közben kiállításoknak is teret adnak. Kezdték a mostani kiállításokkal, a villanytárra eljöttek a Tisza- és Dégenfeld-ági rokonok és az Ugronok is. Ezzel egy picit visszahozták a villába az egykori arisztokrata vilá-

nemzetiségi szerkezetét tárgyalja. Attila birodalmának szétesése után a hunok egy része a mai Székelyföldön telepedett le, örökségüket és a hivatalokat ágak és nemzetségek szerint osztva fel maguk között. Árpád előtt a legfőbb tisztviselő a főrabonbán volt, aki a legnagyobb papi és főbírói hatalmat is bírta, a választási és világi törvényeket a nemzeti áldozópohár használatával hirdette ki a nemzet közgyűlésein. A Sándor család Zandirhám főrabonbántól származtatja eredetét, a székely rabonbánok áldozópohara mindig a család tulajdo-

A család tulajdonában levő ősi áldozópoharat is bemutatta Sándor Béla

A játékvezetés borzolta a kedélyeket Nyárádmagyaróson

Gligor Róbert László

A hétvégén elrajtolt a Maros megyei labdarúgó 5. liga küzdelemsorozata is, amely egyaránt hozott szoros, meglepő és gólzáporos győzelmeket is. Az 1. csoport egyik kemény meccsét a Bekecs alatt játszották.

Nemrégiben felkészülési mérkőzésen 7-2-re hengerelte le a múlt idény dobogósa, Csíkfalva az egyéves szünet után visszatérő Nyárádmagyaróst, ám ezúttal egyáltalán nem volt könnyű dolga annak otthonában.

A mérkőzés a vendégtámadással kezdődött, de hamar kiegyenlítődött a színvonal, az egész mérkőzésen a hazaiak kitartó, kemény játékkal próbálták áttörni a vendégek védelmét, akik megfontoltan, kivárva, hirtelen támadásokra építve próbálták elérni a hazai kaput. Ez viszonylag hamar sikerült is nekik, hiszen már a 15. percben megszerezték a vezetést a remekül indított Máthé révén, aki a hosszú sarokba gurított (0-1). A vendégostrom tovább folyt, de a hazai hálóőr, Ilyés háritzotta Csizmadia fejesét, aki mindjárt kevéssel lőtt a kapu fölé is. A hazaiak támadásai sem voltak eredménytelenek, de Bálint két méterről a kapu mellé küldte a lasztit, majd újabb egyenlítési lehetőséget hagytak ki a magyarosiak: a 29. percben vitatott büntetőhöz jutottak, de Kacsó G. lövése a keresztlécről viszapattant. A szünetig csupán egy újabb vendégtámadás volt érdemleges, de Csizmadia egyedül maradván közléről a kapu mellé küldte a labdát.

A második játékrész sem volt érdektelenebb, a hazaiak kezdeményeztek többet, aminek az 59. percben meg is lett az eredménye, az elaludt vendégvédelem mögé kerülve Bokor a hálóba gurított (1-1). Válaszul a vendégek ostrom alá veték Ilyés kapuját, de az mentette Máthé és Papp próbálkozásait, majd Nagy közeli, de erőtlen lövését is elcsípte, és Papp lövését is kitolta a lécz alól. A támadások végül a 69.

Fotó: Gligor Róbert László

percben értek góllá, Máthé a büntetőterületről a hosszú sarokba lőtt egy vitatott helyzetet követően (1-2). Ugyanő két perc múlva újra próbára tette Ilyést, majd újabb tíz perc elteltével egy gyors betöréssel megszerezte a mesterhármast is (1-3). A hazaiak nem adták fel a küzdelmet, és a hosszabbításban faragtak a hátrányból, Bartha középpályáról küldött lövését Moldován csak a keresztlécre tudta hárítani, ahonnan a labda a gólvonalon túl pattant le (2-3).

Nem hagyható azonban szó nélkül a játékvezetés kérdése, ugyanis a megyei labdarúgó egyesület bíróhiány miatt nem tudott sípmestert küldeni (ami nem az első alkalommal történik meg! – a szerző megjegyzése), így a mérkőzést mindkét csapat beleegyezésével a megfigyelő vezette le, azonban a két kezdő partjelző „párhuzamos” volt a mérkőzéssel, ellentmondásos döntéseikkel nemcsak a játékvezető dolgát nehezítették meg, hanem mindkét tábor kedélyeit felkorbácsolták, így a végére elveszítették a játék fölötti uralmat, ami a játékosok frusztrációja miatt be is durvult.

A hazai csapat a mérkőzés után kilátásba helyezte az eset megfellebbezését és a mérkőzés újrajátszásának kérését, és megtagadta a játékvezetői illetékeknek a helyszínen történő kifizetését is – számolt be a megfigyelő-játékvezető.

Jó kezdés a kupában

Győzelemmel kezdte az idényt a marosvásárhelyi városi sportklub kosárlabda-csapata. A Románia-kupa 1. fordulójának 1. mérkőzésén, kedden, a ligeti sportsarnokban 106:77-re nyert az alakulat a Temesvár ellen. A visszavágót szombaton rendezik.

Részletes beszámolóval holnapi lapszámunkban jelentkezünk.

Fotó: Nagy Tibor

Eredményjelző

* 5. liga, I. csoport, 1. forduló: Sáromberke – Somosd 4-3, Nyárádgálfalva – Nyárádkarácsoni Jövő 3-3, Gyulakuta – Déda 6-3, Nyárádmagyarós – Csíkfalva 2-3, Harasztkerék – Mezőszentmárton 14-0, Jedd – Lövér 3-2.

* 5. liga, II. csoport, 1. forduló: Magyarsáros – Egrestő 7-0, Désfalva – Csittszentiván 3-3, Cintos – Gerendkeresztúr 2-3, Vámosgálfalva – Mezőtőhát 3-2, Harangláb – Harcő 3-0.

Jegyzőkönyv

Maros megyei labdarúgó 5. liga, I. csoport, 1. forduló: Nyárádmagyarósi Bekecs – Csíkfalvi Millenium 2-3 (0-1). Nyárádmagyarósi pálya, remek játékfeltételek, mintegy 80 néző.

Vezettek: Buşcu Călin, Kalik Thomas, Mireştean Călin, megfigyelő: Buşcu Călin (mindannyian Marosvásárhelyről).

Gólszerzők: Bokor (59.), Bartha (90+3.), illetve Máthé (15., 68., 82.).

Sárga lap: Kacsó D., Bartha, illetve Mihály Sz.

Nyárádmagyarós: Ilyés – Kacsó D., Bartha, Andrási, Kacsó G., Ádám, Keresztúri, Keresztes (76. Bakó), Cordoş (84. Kakucs), Bálint, Szabados (46. Bokor)

Csíkfalva: Moldován – Incze, Mihály Sz. (86. Nagy A.), Lakó, Fazakas (46. Nagy I.), Csizmadia (86. Mihály Cs.), Papp (74. Bakó), Ambrus, Marton (74. Tóth), Kis, Máthé.

Meggyőző, könnyed nyárádszeredai siker Szászrégenben

Szabó Antal-Lóránd

A 4. liga harmadik játéknapján a szászrégeniek az SK Nyárádszereda csapatát fogadták. A találkozó gyakorlatilag 0-1-ről rajtolt, hiszen a vendégek mindössze egy és fél perc után megszerezték a vezetést: ekkor Borbély Roland, kihasználva Vlása kapuvédő tétovázását, a hálóba továbbított. A 13. percben Bidi előtt adódott az egyenlítés lehetősége, ám a középpályás mintegy 8 méterről leadott, jól eltalált lövését Bodor kapuvédő kitűnő érzékkel szögletre tolt. A 18. percben igen-csak büntetőgyanús szituációnak lehettünk szemtanúi a hazaiak ti-

zenhatosánál, ám Papp Csaba marosludasi játékvezető másképp látta az esetet, s a labdát a büntetőterület vonala elé rendelte. Az ezt követő szabadrúgást Bordaş veszélyesen lötte kapura, ám Vlása körülményesen – két ütemben – elcsípte a játékszert.

Noha az Avântul enyhe mezőnyfőlényben játszott, támadásban a bátran futballozó vendégek komoly veszélyt okoztak a régeni kapu előtt. A 20. percben Adrian Pop S. szemben találta magát a házigazdák hálóőrével, s a néhány méterről leadott lövést hatalmas bravúrral, lábbal védte. A 29. percben Nistor, valamint Merdariu egymást „hívo-

gatták” a labdához, s noha mindketten rámozdultak, egyik sem ért a játékszerhez, az elképesztő bakit kihasználva pedig a nagyon aktív Borbély Roland duplázott, miután 14-15 méterről a pöttyöst higgadtan a régeni kapuba küldte: 0-2! A 33. percben a hazaiak lefaraghattak volna kétgólos hátrányukból: ekkor egy jól kidolgozott akció végén Şerbănaţi kecsgetető szögből leadott lövése a bal alsó kapufával találkozott. A nyárádszeredai Borbély a főszereplője és a szenvedő alanya volt a 37. perc fontos mozzanatának, amikor az Avântul létszáma tízre fogyatkozott: a csatár elviharzott a jobb oldalon, Vlása kimozdult, s mintegy 25 méterre a kapujától, utolsó védőként eléggé durván buktatta. Teljesen egyértelmű kiállítás volt, hiszen ebben az

esetben Papp Csaba kizárólag a hátsó zsebéhez nyúlhatott... A 45+1. percben Şerbănaţi ajtó-ablak helyzetben jócskán fölé emelt! Az ilyen jellegű szituációt sokkal nehezebb volt kihagyni, mint értékesíteni...

Az emberhátrány ellenére az Avântul jól kezdte a második féldőt. A 48. percben A. Pop lendületes bal oldali akcióját kemény lövéssel fejezte be, amelyet azonban Bodor óriási bravúrral szögletre mentett!

A nyárádszeredai gárda egyszerűen focizott, ám tetszetősen és hatékonyan. Az 56., valamint az 58. percben Bokor kecsgetető pozícióból leadott lövései pontatlanoknak bizonyultak: előbb fölé, majd a kapu mellé bombázott. Hat perccel később azonban a jó formát mutató

Eredményjelző

* 4. liga, 3. forduló: Szászrégen – Nyárádszereda 0-3, Marosludas – Magyaró 3-1, Dicsőszentmártoni CSM – Marosoroszfalu 3-5, Szováta – Marosvásárhelyi Academica Transilvania 1-5, Dános – Marosvásárhelyi Vulturii 1-1, Búzásbesenyő – Erdőszentgyörgy 3-3, Mezőrűcs – Radnót 3-0.

* 4. liga, II. értékcsoport, 1. forduló: Mezőgerebenes – Alsóidecs 5-1, Mezőpagocsa – Kerelőszentpál 6-3, Görgénysóakna – Gernyeszeg 4-4, Nyárádkarácson – Bátos 3-1, Mezőceked – Mezőzáh 2-1.

Jegyzőkönyv

4. liga, 3. forduló: Szászrégeni CSM Avântul – SK Nyárádszereda 0-3 (0-2).

Szászrégen, Metalul műgyepes pálya, borús időjárás, mintegy 250 néző. Vezette: Papp Csaba – Szabó Kálmán, Stelian Vescan (mindhármán Marosludásról). Ellenőr: Mircea Bucur (Marosvásárhely).

Szászrégeni CSM Avântul: Vlása – D. Nistor (37. Menyhárt), Todoran, Merdariu, Marinescu, A. Pop, Şerbănaţi, Lazăr, Bidi, Kovács L., M. Pop.

SK Nyárádszereda: Bodor – Somodi, Tálás, Móré (46. Demeter), Oprea, Bocicor, Bordaş (46. Miclea), Ad. Pop S., Bokor, Baki R. (69. Tóth S.), Borbély (80. Tőkés).

Gólszerzők: Borbély R. (2., 29.), Baki R. (64.).

Baki Roland mintegy 22 méterről, látványos lövéssel betalált Menyhárt kapujába: 0-3.

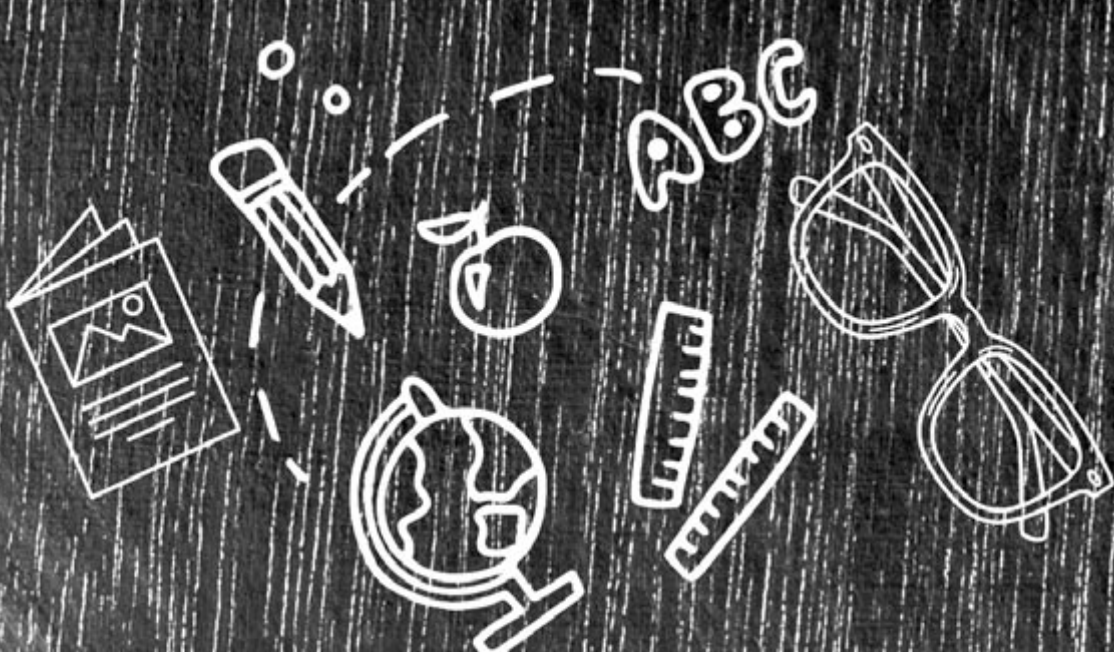
Az elégedett vendégek a mérkőzés további részében már nem erőltettek támadójátékokat, azonban kéthárom alkalommal kisebb-nagyobb veszélyt okoztak a hazai kapu előtt. A hazaiak elkeseredett próbálkozásai az úgynevezett becsületgól megszerzése érdekében nem jártak sikerrel. A 87. percben Kovács lövését a remekül védő Bodor könnyedén hárította, majd a 90. percben M. Pop 25 méterről küldött szabadrúgását a vendégkapus a lécz alól szögletre tolt.

Noha az Avântul teljesítménye hajszálnyivál jobb volt, mint a Mezőrűcs ellen elszenvedett, szégyenteljes vereség alkalmával, Ovidiu Mărginean gárdája eléggé felkészületlen, a hatalmas védelmi egyéni tévedések, a középpálya „vékonysága”, valamint a csatárok „láthatatlansága” alaposan rányomják bélyegüket a fehér-kékek igencsak halvány és kinkeserves szereplésére.

A csapat jelenlegi helyzetére való tekintettel nem szégyen kiadni egy olyan fegyelmet, jól szervezett és végső soron ütőképes gárdától mint az SK Nyárádszereda.

BACK TO SCHOOL

-15%

SZEMÜVEGVÁSÁRLÁS ESETÉN!

 www.doraoptics.ro

 0733 553 976

Az ajánlat érvényes: 2025.09.08. – 2025.09.30. A készlet erejéig

CityTV

MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS

KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as

a DIGI hálózatban

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

KÜLÖNFÉLÉK

MAROSVÁSÁRHELYEN járókerettel járó édesanyám mellé gondozónőt keresünk éjjele-nappalra. Tel. 0742-592-581. (p.-l)

BÁRMILYEN típusú tetőfedést, kisebb javításokat, külső-belső munkálatokat vállalok. Tel. 0721-064-036. (26642)

SZAKEMBER vállal: tetőkészítést, kisebb javításokat saját anyagból is, bádogos-munkát, vakolást, meszelést, kerítéskészítést (vasból is hegesztünk), szigetelést, törmelékelhordást, kertek takarítását. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0734-016-805, 0769-638-152, István. (26555)

MEGEMLÉKEZÉS

„Kétség nem győzhet rajtad itt,/ hulljon bár könnyek árja:/ akit szerettedl nincs-e mind veled,/ szívedbe zárva?”
(Emily Bronte)

Fájdalommal emlékezünk a hat éve elhunyt gondos férjre, édesapára, nagyapára, dédnagyapára, apósra, testvérrre, a kiskendi

VAJDA JÓZSEF
egykori igazgató-tanárra.
Köszönet az 1969-ben végzett évfolyamtársaknak, akik a júniusi találkozójuk alkalmával szeretettel megemlékeztek Róla.
Szerettei. (p.-l)

Fájó szívvel emlékezünk szeptember 25-én az ákosfalvi születésű

BUKSA (szül. Nagy) EMMÁRA
halálának 11. évfordulóján.
Emléke szívünkben mindig élni fog. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Szerettei. (26639)

RADIO KOKO

ONLINE STREAMING

NE HALLGASS MÁSRA!

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás

– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely

Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

radio.kptv.ro

KPTV

THE ROCK STATION

radio.kptv.ro

rádió

fața

Marosșék

Marosvásárhely

88.0

Segesvár

104.3

Szászrégen

94.7

Szováta

102.0

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk,
AJTAI KATALIN
nyugalmazott gyermekgyógyász főorvos
85. életévében örökre megpihent.
Utolsó útjára kísérjük szeptember 26-án, pénteken 13 órá-tól a református temetőben. Emlékét megőrizzuk!
Búcsúzik tőle három gyermeke, unokái, testvérei, szomszédai. (26652)

„Ha emlegettek, köztetek leszek, de fáj, ha látom könynyetek, ha rám gondoltok, mosolyogjatok, mert én már Is-tennel vagyok!”
Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett
özv. IOFCEA GIZELA
született Györfi,
nyugalmazott gyermekasszisztensnő, nagynéni, unoka-testvér, jó rokon, barát, szomszéd és ismerős, életének 91. évében csendesen megpihent.
Drága halottunk virrasztása szeptember 25-én, csütörtökön 18 órától lesz a Melinda temetkezési cégnél – Marosvásárhely, P-ța Onești 12. szám (a Litoral mögött). Örök nyugalomra kísérjük szeptember 26-án délután 15 órakor a remeteszegi temetőben, katolikus szertartás szerint. Emléke legyen áldott, pihenése csendes!
A gyászoló család. (sz.-l)

Expo
Kiállítás

MINERALIA

septembrie 25-28 szeptember
2025

BIJUTERII
ÉKSZEREK

CRISTALE
KRISTÁLYOK

Chihlimbar / Borostyán

Muzeul de Etnografie și Artă Populară, Tîrgu Mureș
Néprajzi és Népművészeti Múzeum, Marosvásárhely
Piața Trandafirilor / Rózsák Tere , nr.11
ZILNIC / NAPONTA 9,00-18,00

Kultúrcsepp

CSÜTÖRTÖK 21:00

ETV
ERDELY TV

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

Sylvia Frank
So Long,
Marianne

Claire Paulin
Blanche Monet
és a tavirózsák
ragyogása

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

HÁROMSZÉK
2024/2025 ÉVAD

Időpont: 2025. október 6., 10 és 12 óra
Helyszín: Maros Művészegyüttes előadóterme
Jegyek a 0757.059.594-es telefonszámon foglalhatók.

LÚDAS MATYI
musical

Rendező-koreográfus: NOVÁK FERENC
Rendező munkatőrső: IVÁCSON LÁSZLÓ
Művészeti munkatársak: FAZAKAS MISI, FAZAKAS LEVENTE

Lúdas Matyi

Októberben
a Maros Művészegyüttes
székházában
vendégszerepel
a Háromszék
Táncszínház
Lúdas Matyi című
musicaljével.
Szeretettel várják
az óvodás
és iskolás
csoportokat
(0–8. osztály).

Időpont:
2025. október 6.,
10 és 12 óra.

Helyszín:
Maros Művészegyüttes
előadóterme.

Jegyár: 15 lej.

Jegyfoglalás
a 0757-059-594-es
telefonszámon.

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112	• DIGI - 0365/400-401 - 0365/400-404
• Rendőrség - 0265/202-305	• Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929 - vidék - 0265/929
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)- 0265/210-110	• Delgaz Grid - 0265/200-928 - 0800/800 928
• Sürgősségi szolgálat: - gyermekeknek - 0265/210-177	• Aquaserv: - hideg víz-csatorna - 0265/215-702 - közönségsszolgálat - 0265/208-888 - központ - 0265/208-800 - 08008 208-888
• Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330	• Fogyasztóvédelmi hivatal - 021-9551
• Prefektúra - 0265/266-801	• Vasútállomás - 0265/236-284
• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442 - 0265/262-907	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119 - 0744-282-710
• Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
• Procardia Egészségügyi Központ - Orvosi rendelők: M. Eminescu u. 3. sz.: - 0265/210-087	- koporsók, kellékek, - 0745-606-215 - Fizioterápia: Arany János u. 46. sz.: - 0730-545-646 - 0745-606-269 - 0265/212-304 - 0758-047-604 - 0265/312 436
• Optika-Optofarm - 0265/212-304 - 0265/312 436	
- 0265/250-120	
- 0265/263 351	
• Optolens szemsebészet - 0265/263-351	
• Dora Optics - 0733-553-976 - 0733-553-976	

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.